

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 4 (266) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1958 m. SAUSIO-JANUARY 22 d.

PRICE 15 ct. XVIII METAI

Politinių įvykių savaitė

PRAEJUSI SAVAITĖ KANADAI BUS LABAI REIKŠMINGA

Bulganinas gerinasi Diefenbakeriui

Praėjusią savaitę Kanados sostinėje Ottawoje vyko krizę gyvenančios Liberalų partijos konvencija — visuotinis partinio aktyvo suvažiavimas, kuris svarstė persitvarkymo klausimus.

KANADOS LIBERALŲ KONVENCIJA

buvo pradėta ruošti tuojau, kai praėjusiose federaliniuose rinkimuose jie pralaimėjo parlamento daugumą, kai juos viršijo Progresyvių Konservatoriai, jau daugiau kaip 20 metų netekę valdžios ir visą laiką su darę opozicinę viršūnę.

Iš tikrųjų Liberalai į praėjusių rinkimų ėjo nesitikėdami pralaimėti, kaip ir Konservatoriai laimėti. Tat rinkimų vaisiai buvo kaip

DVIGUBA STAIGMENA, kuri tačiau vienus privertė tikrai apsigalvoti, o kitus susirūpinti, kad laimėjimas būtų užfiksuotas ir ateities. O tas yra nelengvas dalykas.

Liberalų konvencija parodė, kad

VALDINĖ PADĖTIS KANADOJE LABAI RIMTA.

Vieniem nelengva sugrįžti į valdžią, kitiems — išsilaikyti valdžioje. Suvažiavę Liberalai prisipažino, kad jie nebuvo pakankamai budrūs ir pakanka mai apdairūs. Esą pabuvę opozicijoje, jie pajuto trūkumus, kaip ir Konservatoriai, pabuvę valdžioje, daugiau supras, ką reiškia būti valdžioje ir nešti visą valstybinę atsakomybę.

Tat liberalai ilgai nedelsdami sutarė persitvarkyti ir vieton rinkimus pralaimėjusio lyderio St. Laurent naujų lyderių išrinko buvusį užsienio reikalų ministrą

LISTER PEARSONĄ.

L. Pearson, būdamas užsienio reikalų ministru, pasiūlydamas populiarų asmenybę ne tik Kanadoje, bet ir plačia pasaulyje, ypač dėl tarp tautinių klausimų sprendimo, kaip Suoco problema ir kiti, ypač susieti su taikos išlaikymu.

Paskutiniu metu **LISTER PEARSON YPAČ ISGARSĖJO,** kai už tarptautinės taikos pasitvarkymą gavo Nobelio Taisos premiją.

Liberalai savo konvencijoje plačiai kalbėjo apie Kanados

Lister Pearson išrinktas Kanados Liberalų partijos lyderiu.

gyvenimo tvarkymą, ypač kad dabar pasireiškia gana didelis nedarbas. Žinoma, Liberalai kaltina Konservatorius, kad jie nemoka tvarkyti valstybės reikalų ir todėl reiškiasi nedarbas. Bet iš tikrųjų nedarbas reiškiasi daugiau dėl to, kad

EKONOMINIAME GYVENIME NĖRA PASTOVUMO.

Liberalai, susitarę su CCF, tuojau gali Konservatorius nuversti, o kas po to gaus daugumą, taip pat nežinia. Ekonominiai sluogsniai todėl neturi tvirtų gairių, kaip tvarkyti reikalus. Krizei rimtų priežasčių nėra, — reikia tikta aiškumo. Gal kai kas jau paaškęs šį laiką rašyti išleis, nes Federaliniai me parlamente įvyks balsavimai.

Idomu, kad Maskva, girdėdama, jog ir Pearsonas ir Diefenbakeris kalba už taiką, pasiskubino

ATSIŪSTI PRISIMEILINI MO LAIŠKĄ,

kuriame Bulganinas prikalbina Diefenbakerį imtis iniciatyvos šaukti „didžiųjų“ susitikimą. Kol kas Kanada į tą laišką dar nieko neatsakė.

— Ben Gurion sudarė naują Izraelio vyriausybę ir seime gavo pasitikėjimą.

— Macmillan, kuris vyks į Australiją ir N. Zelandiją, įsiekia kodamas pritarimui nepuolimo aktui, iškilmingai sutiktas Indijos sostinėje New Delhi.

— „Tėvynės Balsas“ rašo, kad Lietuva savišios gamyboje pralenkusi Ameriką. Risiuum teneatis amici...

MONTREALIS

ŠAUKIAMAS BANKO „LITAS“ METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

vasario 9 d., sekmadienį, 12 v. 30 min. Aušros Vartų Parapijos salėje. Visiems nariams bus išsiuntinėti kvietimai su dienotvarkė ir metinė apyskaita. Jeigu kas praėjusiais metais yra pakeitęs adresą ir apie tai banko valdybai nėra pranešęs, prašomas pranešti savo naują adresą sekretoriui Pr. Rudinskui, tel. HU 1-2957.

„Litas“ savo veiklą vysto labai sėkmingai. Per praėjusius metus indėliai išaugo nuo \$ 75,089.90, iki \$121.045.60, pasikolos — nuo \$ 54,876.00 iki \$ 106,249.90, narių skaičius — nuo 226 iki 289. Praeitais metais „Litas“ turėjo \$ 5,614.71 pelno. Iš visų tos rūšies bankelių „Litas“ ima mažiausias palūkanas ir moka augščiausias procentą už indėlius. Indėlininkams už praėjusius metus bus

išmokėta 4,25% palūkanų, o skolininkams bus grąžinta 5% nuo jų įmokėtų palūkanų.

I susirinkimą kviečiami ne tik nariai, bet ir visi banku besidomintieji. Bus proga išgirsti metinius pranešimus ir pasakyti dėl tolimesnės veiklos. Susirinkusieji bus pavaišinti kava ir vaisvandeniais Pr. R.

BALIO SRUOGOS MINĖJIMAS

Kovo 2 d., sekmadienį, 5 val. po pietų AV parap. salėje Studentų S-ga rengia viešą Balio Sruogos minėjimą.

STUDENTŲ SAJUNGOS SUSIRINKIMAS,

skelbtas sausio 24 dienai, nu keliama į ateinančią penktadienį sausio 31 dieną, 8 val. vakaro, Mažosioje AV klebonijos salėje.

MASINŲ FONDO VAJUS

„N. L.“ Masinų Fondo va savosios spaudos didelių ir nuosirdžių rėmėjų, bet vieni jų remia ir nesivaržo, kad jų pavardės būtų viešai paskelbtos; kiti gi aukoja, bet dėl įvairių priežasčių pageidauja, kad jų pavardės nebūtų viešai skelbiamos. Gerbiame ir vienus ir kitus, nes jų tikslai yra lygiai kilnūs ir gražūs. Jų valią mes ai pildome.

X. Y. X., ??? \$ 10.00

„Genys margas, o svietas dar margsnis“, — sako žmonių patarlė. Labai teisinga patarlė. Tat nenuostabu, kad yra

IR AMERIKA SUSIDOMĖJUSI MONTREALIO SPAUDOS BALIU

Faktas yra, kad Montrealio Spaudos Balias yra populiarus. Tai yra į tradiciją įėjęs Montrealio lietuvių parengtas. Taip pat jau yra tradicija, kad Montrealio Spaudos Balias būtų loterijon leidžiamas mūsų žymiosios dailininkės, lietuviškųjų kilmės audejės ir gražiausios tautinių drabužių komponuojančios Anastazijos Tamošaitienės tautinis drabužis moteriai. Ir šių metų Spaudos Baliaus loterijoje bus p. Tamošaitienės išauštas tautinis drabužis. Pa brėžtina, kad šiemet pirmą kartą bus Mažos Lietuvos gražūs tautiniai moters drabužiai. Be to, kaip žinoma, NL, susitarusi su siuvėju Mamertu Mačiuku, taip pat duoda du norimalius kostiumus — vyriui, moteriai ar jaunuoliui, jaunuolei.

Tapes tradicija, Montrealio Spaudos Balias darosi populiarus ne tiktai Montrealyje, ne tiktai Kanadoje (nes juo domisi ir kitų vietų lietuviškosios kolonijos), bet ir lietuvių daug toliau gyveną. Štai žymioji rašytoja-poetė p. Gražina Tu lauskaitė-Babrauskienė net iš Čikagos. Cicero atsiuntė pinigų užpirti Montrealio Spaudos Baliaus loterijoje bilietų, nes ji, svarbiausia, nori išlošti p. Tamošaitienės Mažosios Lietuvos tautinį drabužį. Na, neabejotina, kad mūsų miela rašytoja tuo, ir tai gal svarbiausia, nori paremti lietuviškąją spaudą. Nuosirdžiai esame dėkingi! Iš kitų vietų atsiųsti bilietų užpirkimai yra pavesti specialiai sudarytai tam tikslui komisijai.

SV. ELZBIETOS DR-JOS VAKARIENĖ

šeštadienį Sv. Kazimiero salėje praėjo labai graži. Vakariene buvo paroušta skniai ir gausiai. Žmonių susirinko keli šimtai, ir jie buvo vakariene patenkinti. Didelė ir graži loterija klebono kun. J. Bobino praversta su būdingu jam humoru, sukėlusiu geras nuotakas. Po vakarienos, p. Meškiui grojant akordeonu, pasiškota, padainuota ir pasilinks mintas.

Klebonui leidus, buvo paskelbtas Spaudos Balias, kuris įvyksta šį šeštadienį St. Louis gimnazijos salėje, 2145 City Hall.

DISTRICT ESTATE BROS KERS-ADAMONIS& BUDRIŪNAS

Mes praktikuojame mokėti 10% nuo mūsų uždarbio už prirodymą pardavimui namo ar žemės, arba prirodymą pirkėjo. Paskutiniaisiais metais lietuviams esame išmokėję \$ 120,00.

Skambinti: PL 8501

● Maldos oktava už krikščionišką vienybę baigiasi sausio 25 dieną. Vienas didingiausių momentų Kristaus gyvenime šioje žemėje yra Jojo maldavienybių Dievui. Ir mes, kurie nuosirdžiai norime būti tik

ri Kristaus broliai ir sesės, gyvosios dvasios krikščionys, ryžimės bent šiomis dienomis nuosirdžiai pasimelsti ir susijungti maldoje su Kristumi už tą didią visų krikščionių vienybę. (AV).

VASARIO 16 D. MINĖJIMAS

K. L. B. Montrealio Seime lietuvių minėjimas visų Montrealio lietuvių nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 16 d. (sekmadienį) 4 val. po pietų Plateau salėje.

Seimelio Prezidiumas deda visas pastangas, kad šis jubilėjinis 40 metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas būtų kiek galint iškilmingesnis. Tikimasi, jog ateinančią savaitę galima bus jau paskelbti smulkesnį minėjimo programą.

Seimelio Prezidiumas. **ISKILMINGOS PAMALDOS UŽ VYSK. KAZIMIERĄ PALTAROKĄ**

Paskutiniu Kalėdų švenčių metu Lietuvoje mirė Panevėžio vysk. K. Paltarokas. Tai buvo nepaprastai šviesi žmogaus ir vyskupo asmenybė. Visad, ir sunkiausiomis gyvenimo valandomis, jis drąsiai kovojo už Kristaus ir Bažnyčios reikalus, už žmogaus teises ir Lietuvos laisvę. Šioje garbingoje kovoje šis kilnis apstalas išmėgė visas jėgas, grįžo pas savo Tvėrę atsitiimti už jį kovojantiems skirtą amžinos laimės vainiką. Už amžinos atminties vysk. Kazimierą Paltaroką bus iškilmingos gedulingos pamaldos šioje bažnyčioje ateinančių šeštadienį, sausio 25 dieną, 9 val. ryto. Pa gerbti ir pasimelsti už šį didį lietuvių vyskupą nuosirdžiai kviečiami dalyvauti visi, ypatin gai, kurie esame kilę iš Panevėžio dioclezijos. (AV).

SALPOS VAJUS

Montrealyje jau bagiamas. Kurie savo rajonuose rinkliavą baigė, prašomi aukų lapus ir surinktus pinigus įteikti Šalpos Komisijos išdininkei p. Botyrienei, kuri sausio 26 d. ir vasario 2 d. po pamaldų, A. V. parapijos salėje lauks Tamsų atvykstant. Organizacijos prašomios iš savo kasų skirti aukų šalpai. Pinigus galima įteikti bet kuriam Šalpos Komisijos ar Seimelio prezidiumo nariui. Tautiečiai, kurie aukų rinkėjų nebuvo aplankyti, prašomi savo auką prisiųsti Šalpos Komisijos pirmininkui K. Andriūkevičiui, 5333 King Eduard St., Montreal.

Šalpos Komisija.

KLM D-JOS MONTREALIO skyrius turėjo labai įdomią Dr. J. Šemogo paskaitą, už kurią nuosirdžiai dėkoja. Po paskaitos buvo draugiška kavutė ir užgavėnių baltaus reikalų apsvartymas.

● Kleb. Tėv. Borevičius išvyksta į Toronto dalyvauti Kanados Kunigų suvažiavime.

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

ADRESAS:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Naujienos iš pasaulio sostinės

KOMUNISTŲ DIENRAŠČIO REDAKTORIUS NUSIVY LĖ KOMUNISTAI

„Daily Worker“ komunistinio dienraščio redaktorius John Gates, resignavo ir išėjo iš komunistų partijos. Jo rezig nacija surišta su „titoistiniu“ judėjimu Amerikos komunistų partijoje. Tai pirmas atsitikis

mas, kad 40 metų laikotarpį komunistų partijoje neteko dienraščio. Mr. Gates, buvęs partijoje 27 metus, pareiškė partijai, kad jis išitinko, jog veltui jis siekė demokratijos, taikos ir socializmo per kompartiją — tai neįmanoma, tai tik apdur nimas žmonių ir savęs.

Ji sdar tik 44 metų, 2-am kare kovėsi Europoj kaip parasiuti ninkas, prieš tai kovojo su 3000 amerikoms komunistų Is panijos kare. — Geriausias dalykas pasitraukti ir pailgti baigti savo dienas — pareiškė reporteriams, Mr. Gates.

SOKĖJUS PAREMKIME BŪTINAI

Montrealio visuomenei! „Dr. J. Basanavičiaus“, skautų Vyčių Būrelio vadovauja mai Tautinių Šokių Grupei paremti, vasario 8 d. gaisrininkų (buv. policijos) salėje, 1474 St. Catherine St. East, grupės rėmėjai ruošia šokių vakarą.

Ypatingą dėmesį turėtumėm atkreipti į šį šokių vakarą, nes tai yra iki šiol buvusi vienintelė proga, kada mes, Montrealio lietuvių, galime paremti savo Tautinių Šokių Grupę — vieną iš didžiausių mūsų jaunimo kultūrinių vienetų.

Grupė, išskyrus aukas, jo kių pašalinių pajamų neturi, o išlaidų daug: kiekvieną šokių sekmadienį, akordeonas turi būti vežiojamas taksi, be to, prieš porą mėnesių buvo pavogtos visos tautinių šokių kelnės ir juostos (mažiausiai 300 dol. nuostolio).

Tad visi skaitlingai dalyvaukime vasario 8 d. šokiuose — tuo atliksime kiekvieno su sipratusio lietuvių pareigą.

Aukos ir loterijai fantai yra mielai priimami pas grupės vadovą J. Piečaitį, 5785 — 12th Ave., Rosemount, tel. RA 2-4449, ar pas Č. Januškevičių, 5347 MacMahon, tel. DE 2052. Grupės rėmėjas.

SKAUTŲ RĖMĖJAI

Neringos Skautų Tunto ir Montrealio Skautų Tunto Rėmėjų Būrelio Valdyba, sausio 12 d. susirinkime pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirm. — Zubas, vicep. Petrulis, nariai: Klūčius, Kudžmienė, Pėteraitienė, Rudinskis.

DR. O. LABANAUSKAITĖ

katastrofoje skaudžiai nukentėjo, grįždama iš JAV, kur buvo nusipirkusi mašiną ir ją vyko į Montrealį. Deja, dar dėl neišaiškintų priežasčių ji ties Bedfordu, P. Q. turėjo katatrifą, kurios pasekmėje mašina sudaužyta, o vairuotoja paguldyta į Bedfordo ligoninę su 4 sulaužytais šonkauliais. Nuo širdi užuojauta ir linkejimais greičiau pasveikti. Dr. O. Labanauskaitė yra AMLITO bėvės buhalterė ir gyvena Montrealyje. Jai sugrįžus, pp. Gabaliauskai turėjo išvykti atostogų, deja, katastrofa keičia visus planus.

● Inž. W. Trumpa, susirgus vienos įmonės bosui, komandiruotas į Victoriavilę, P. Q. tams pareigoms.

● And. Žiziūnas Parke Davis Co. komandiroutas į Detroitą kaip kredito menadžeris, 3 savaitėms.

● Serga: H. Adamonis, pp. Daugėlavičius, pp. Petrulius šei mos, J. Torutai padaryta operacija.

● Po 100 dol. Sv. Kazimiero bažnyčiai paaukojo p. Hatuaitienė ir Jonas Ragaišis.

CALGARY, Alta.

Ne vasario 5, bet vasario 15 dieną

Calgary bus Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas, Ukrainų sa

TORONTO STUDENTŲ STUDIŲ DIENOS

Vasario 1—2 dd. Detroito įvyksta JAV ir Kanados studentų studijų dienos, siemet rengiamos kanadiečiams patogi vietoje. Iš Toronto žada vykti apie 25. Butų gera, kad susipažinti su lietuvių problemomis atvyktų studentai iš Detroito artimesnių vietovių, kaip Londono ir Hamiltono. Paskaitos vyks Western YMCA, 1601 Clark St. Registracija prasidės 12 val., o pirmoji pasakita bus 12 val. Nakvynės parūpinamos vietoje.

TORONTO KURĖJŲ-SAVANORIŲ ŽIEMOS VAKARAS-BALIUS

ruošiamas vasario 8 d. Sv. Jo parapijos salėje. Tam tiks lui yra pasamdytas puikus orkestras ir ruošiamas atitinkama meninė programa. Reikia pažymėti, kad savanorių ruošia mi pobūviai, kurių gautas pelnas naudojamas mūsų laisvės kovų invalidų ir sunkioje būklėje atsidūrusių savanorių šelpimui, turi didelį palankumą visuomenėje ir gausiai remiami.

„ŠIKSNOSPARNIS“

Čikagos choras „Pirmyn“, pakviestas jūrų skautų rėmėjų ir skautų „Satrijos“ tunto, šeštadienį Eatono auditorijoje pastatė operetę „Šiksnornis“. 1200 vietų turinti salė buvo beveik pripildyta.

● Susirinkime, kuris šaukia mas šį sekmadienį tuojau po sv. Mišių Sv. Kazimiero svetainėje, klebonas kun. J. Bobinas duos metinę apyskaitą parapijos komitetui.

IR VĖL JAUNIMAS SUSITIKS SUBATVAKARYJE

vasario 1 d., 7 val. vakaro Aušros Vartų parapijos salėje. Speciali jaunimo komisija ruošia subatvakariui įdomių staigmenų. Vyrų žada atsakyti mergaičių „Tarka“ į visus prie kaitus. Jaunime, iki pasimatymo Subatvakaryje vasario 1 dieną!

SUTUOKTUVĖS PP. LUKŲ FARMOJE

Sausio 11—13 dd. pp. Lukų farmoje vyko lieuvišku būdu Evaldo Granikio vestuvės su Gene Lesko. Vestuvių puota vyko tris dienas, kaip tai būdavo vestuvės kelioms Lietuvoje.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis.

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai

Telefonas: PONTIAC 7-7920

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50	America & S. America. \$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15
Pajieskojimų kaina	\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Daugiau pasitikėjimo

NUOSIRDUMO, GEROS VALIOS, TARPUSAVIO SUSIPRATIMO IR TARPUSAVĖS PARAMOS!

Atrodo — paradoksalu, bet yra faktas, kad dažnu atveju mes patys sau pasirodome kaip priešai. . .

Dažnas mūsų bet kurios speciaybės tautietis nusiskundžia, kad jį tautiečiai tai igno ruoja, tai nepasitiki, tai net są moningai boikotuoja. Dažnu atveju — visi geri, tiksliai ne sa vo tautiečiai, ne lietuviai. Taip pasakoją daugelis lietuvių, ku rie turi kokių nors reikalų su savo žmonėmis.

Esą, geriau svetimtaučiai permokės ir paprastesnį reika lą padarys, bet su savu nenori turėti jokių reikalų. Tokių fak tų teigėjai susidaro nuomonę, kad šiuose reikiniuose esą la bai daug pavydo. Esą kodėl ne aš, o kitas? Nors visi keliai į visas sritis visiems lygiai at viri.

Vienas toks klausimas iškilo net Montreolio lietuvių Seime lio posėdyje.

Kaip žinoma, PLIAS (Pa saulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga) Montrea lio skyrius, kurio pirmininku dabar yra Inžinierius Petras Mažeika, yra įsteigęs Stipen dijų Fondą, kurio renamos lė šos yra skiriamos mokslus ie nančiam lietuvių jaunimui. Daugumas tautiečių, kurių juk daugumas turi vaikų, labai ge rai žino, kaip nelengva yra vai kus išleisti į mokslus, be kurių nei šeimos, nei tautos gyveni mas neįmanomas. Jaunimas, kurio turime labai gražų būrį, taip pat žino, kaip pravartu bū tų gauti kokią nors paramą iš šalies. Tat Stipendijų Fondo sumanytojų ir organizato riams tenka tikrai pareikšti pa garba ir nuosirdžiausiai padė koti už iniciatyvą ir visomis je gomis paremti šį tikrai gražų sumanymą ir geras pastangas.

Ypač yra pagirtina, kad Sti pendijų Fondui lėšos organi zuojamos tokiu būdu, kad iš tikrųjų niekas mūsų nepriside da net bent vienu savo centu. Nes Stipendijų Fondo iniciato riai ir organizatoriai yra taip susitarę su keliomis firmomis, kad tos firmos sutiko išmokėti Stipendijų Fondui nuosimčius nuo įpirkimų jose, padarytų lietuvių pirkeju. Fondui nuo šimčius išmokančios firmos net nežino, ar pas juos perkas asmuo yra lietuvis ir ar jis, apmokėjęs firmai, sąskaitą pa siųs Stipendijų Fondui, ar ją numes į „gerbičių“. Čia viskas pareina nuo pirkėjo, ar jis yra sąmoningas ir geros valios as muo ir sąskaitos nenumes, o ją pasiųs Stipendijų Fondui. O Stipendijų Fondo valdyba, su

Atvirai sakant, ir to dar per maža sąmoningam asmeniui. Są moningas žmogus daugiau ma to negu asmeninį pasitenkini mą-gerbūvyje ar nedrumščia moje ramybėje, — jis žino, kad gerbūvis yra visuotinis reiškinys, neatsiejamas nuo ki tų žmonių, ypač — nuo savo tautos. Todėl, enant šiuo ke liu, neišvengiamas ir pasiauko jimas, daromas platesniu užsi mojimu, negu savas, asmeniš kas. Tam tikslui labai geras yra Amerikos ir Kanados pa vyzdis, kurios šimtus milijonų ir milijardus dolerių, paimdami iš savo valstybių žmonių, au koja atsilikusiems kraštams. Kam visa tai daroma? O gi tam, kad ir Amerikos ir Kana dos gyvenimas nusmuks, jei gu kitų tautų gyvenimas ne

BALŲ FEDERACIJA

NAUJAS BALŲ FEDERACIJOS SUSIRŪPINIMAS

Nors Pabaltijo valstybių ne priklausomybė didžiųjų pasau lio avlstybių tebeprisipajista ma, komunistinės propagan dos plėtimasis ir aktyvi veikla plečia baime ir nepasitikėjimą mūsų draugų tarpe. Turime suprasti, jog dė ltų priežasčių vakarų demokratijos neberodo ypatingo entuziazmo pavergtų tautų išlaisvinimui.

Laisvųjų estų, latvių ir lietu vių pastangos turėtų būti nu kreiptos sekančiomis dviem kryptimis:

a) tęsti informavimo ir nuo latinio kontakto akciją su vie tinėmis valdžiomis, prašant lai kymosi laisvės ir išlaisvinimo principų pavergtiems krašta ms,

b) praplėsti mūsų veiklą vie šiosios nuomonės srityje, kur

dar galima daug daugiau pada ryti ir atsiekti.

Baltų Federacija Kanadoje prašo visų pabaltiečių šiame krašte sustiprinti kovą su didė jančiu komunizmo pavojumi visais galimais būdais, kaip as meniška pažįstamų įtaka, laiš kais kanadietišku laikraščių re daktoriams, ir pan.

Baltų Federacija Kanadoje.

ISRINKTA NAUJA BALŲ FEDERACIJOS VALDYBA.

Kadangi pagal konstituciją, šiomet vadovavimas atitenka estams, pirmmininku išrinktas H. Luitsalu. Lietuvius atsto vaus V. Kvedaras, vicepirmi ninkas ir E. Čuplinskas, narys, latvius — O. Brenkis ir A. Sta shans, estus, šalia pirmininko — A. Ekbaum ir M. Saar.

Eug. Čuplinskas.

Port Arthur ir Fort William, Ont.

MŪSŲ APYLINKĖS LIETUVIŠKI FAKTAI

— P. Krygeris vedė prieš Kalėdas. Jaunuosius sveikina me ir linkime kuo gražiausio šeimyninio gyvenimo.

— Kūčių vakariene p. p. Bružai buvo pakviestę pavie nius vyrus, kurie čia savųjų neturi. Tai yra lietuvių, miš kuose dirbančiųjų, pastovūs viešnagės namai.

— Fort William ir Port Art hur majorai pasisakė už abie jų miestų sujungimą. Žurnalas tai apklausė grupę žmonių, ku rių 8 pasisakė už (iš 10 žmo nių), 1 susilaikė, o vienas prieš. Bus balsavimai.

— P. Giedraitis, gail. sesers Stelos Giedraitytės - McKin non tėvas atšventė 60 metų amžiaus sukaktį. Ta proga jam pagerbti duktė suruošė vaka rienę. P. Giedraičių linkime ilgiausių ir laimingiausių me tų.

— J. Danėnas atostogauja Amerikoje, Chicagoje pas sa vo motiną.

PAVYZDINGAI BESITVAR KANTI SEIMA

Pp. Kaminskai savo butė, su ruošė Naujų Metų sutikimą, pa kviesdami visus lietuvius. Va karas praleistas labai gražiai, lietuviškai. Pasakyta keletas kalbų. Pareikšta sveikinimas miškuose dirbantiems. Padėko ta šeiminkams už vaišes ir malonų priėmimą.

P. Kaminskas savo laiku lankė kursus, išlaikė spe cialius klubierių egzaminus ir dirbo keletą metų Mr. Han derson'o kompanijoje. Po to iš laikė papildomus egzaminus, kad galėtų pats vadovauti dar bui. Tada atidarė savistovų biz nį vardu Charles Plumbing & Heating Co. 2230 Begin St.

kils, jeigu jos pasilikis tamsoje ir skurde. Šis pavyzdys lygiai tinka valstybėms, kaip ir tau toms.

Todėl ir mums, jeigu kas iš mūsų, per daug trumpai, sava naudiskai ir perarti žiūrį į rei kalus, daro didelę klaidą.

Mums reikia pasitikėti savo tautos žmonėmis, savo žmonė mis. Mums reikia atviro nuo širdumo. Visokius pavydo še šėlius mes turime išsklaidyti. Mūsų tarpe turi būti pasitikėji mas, pagarba ir broliškumas. Mums reikia ne tikti proto, bet ir širdies.

J. Kardelis.

LENGVATOS

„Nepriklausomos Lietuvos“

Skaitytojams

Kai visi laikraščiai dabar kelia prenumeratos mokesčius,

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“ ESAMIEMS

PRENUMERATORIAMS IR BŪSIMIEMS DARO

LENGVATŲ:

Kas iš esamųjų prenumeratorių suras

NAUJŲ PRENUMERATORIŲ,

tas gaus vieno dolerio prenumeratos papiginimą,

IR NAUJAS PRENUMERATORIUS

už prenumeratą, ją įmokėdamas, mokės taip pat vienu doleriu mažiau nominalinės laikraščio kainos.

VISUS PRENUMERATORIUS MALONIAI

KVIEČIAME Į TALKĄ,

kad prenumeratorių skaičių galėtume padvigubinti. Tai bus atsiekti lengvu būdu: jeigu kiekvienas mūsų prenumeratorius suras tikrai po vieną naują prenumeratorių!

Visus mielus prenumeratorius ir visus tautiečius kvie čiams į talką — savosios spaudos parėmimo talką!

LEIDĖJAI, REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA.

St. CATHARINES, Ont.

KLAIPEDOS PAMINĖJIMAS

Įvyksta sausio 26 d. 5 v. pp. vietos parapijos salėje. Paskai tą skaitys vienas mūsų žymių jų visuomenininkų: neseniai atvykęs iš Anglijos p. I. Sen kus, buvęs laikinosios Lietu vos vyriausybės ministeris ir vaidinęs svarbų vaidmenį Lie tuvos spaudoje.

Tas viskas rodo, kad paskai ta bus labai įdomi ir patrauks visų šių kraštų lietuvių dėme sį.

Po paskaitos įvyks taip pat dar meninė dalis — koncertas, kurį išpildys mūsų bendruome nės muzikos mylėtojai. Solo partijoje išgirsime, pianiną, akordeoną ir smuiką. Išgirsi me taip pat solo dainavimą ir duetą.

Įėjimas bus nemokamas. Vi si šių kraštų tautiečiai prašo mi šiame svarbiame minėjime gausiai dalyvauti.

BENDRUOMENĖS UŽGAVENIŲ BALIUS

įvyksta vasario 8 d. 7 val. va

Rengėjai.

SAULT Ste. MARIE, Ont.

„MEŠKŲ“ MIESTO NAUJIENOS.

Mūsų miestas, prieš dešim tį metų turėjęs mažiau kaip 30 tūkstančių gyventojų, šian dien turi netoli 40 tūkstančių ir, spėjama, kad ateityje dar greičiau augs ir sparčiau plė sis. Visai neseniai vietiniame laikraštyje „The Sault Daily Star“ buvo paskelbta Ontario provincijos kelių ministerio ir

Visi aukojusieji šalpos reika lams, bei 16 d. gimnazijai, pa kvitavimus income tax reika lui prašome atsiimti pa sp. Bru žienę ar susirinkime.

PRADĖJO VEIKTI LIETU VISKA MOKYKLA

— Lietuvių šeštadieninė mo kykla pradeda veikti sausio 18 d. 10 val. ryto, 274 Argyle St. Port Arthur, Ont. Telef. 4-71 85. Mokytoja p. L. Mitalienė. Pamokos bus kas šeštadienį.

Visus, norinčius mokytis lie tuvių kalbos, maloniai prašo me atsilankyti nurodytu laiku ir adresu.

— V. Sibulis paaukojo 2 kn ygąs mūsų bendruomenės kny gynui. Labai ačiū.

E. J.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laik raštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas, Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“
spauštuvė

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS: SPAUSDINA PAKVIETIMUS, BILJETUS, VOKUS, VIZITINES KORTELES, PRANEŠIMUS IR TT.

KAINOS ŽEMESNĖS NEGU KITOSE SPAUSTUVĖS E.

UŽSISAKYTI GALIMA IR PASTU.

RAŠYKITE: „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“, 7722 George Street, Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

arba

SKAMBINKITE TELEFONU: HEmlock 7920.

VISI VIENU FRONTU - PET TRIMETIS

4. PASISAKYMAS KAS YRA PET.

Pirmasis viešas pareiškimas, nusakęs PET principus ir siekius, buvo nutarimo formoje priimtas pirmame Seimo posėdyje, įvykusiame 1954 m. rugsėjo 20 d. New Yorke. Jo turinys yra toks:

„Mes demokratiniai reprezentantai Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Vengrijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos ir Rumunijos, t. y. tų Europos kraštų, kuriuos Sovietai pavergė, eksploatuoja ir įvedė komunistinę diktatūrą, turime pareigą įsteigti Pavergtųjų Europos Tautų Seimą.

Mūsų politinė reprezentacija agzileje yra tikras savųjų tautų balsas. Mes reprezentuojame savųjų tautų valią ir ne priklausomybę, laisvės bei demokratinio valdymosi siekius. Mes reprezentuojame demokratiškus dvasinius, politinius ir socialinius įsitikinimus ir aspiracijas, kurios vyrauja Centro ir Rytų Europos tautose.

Šiuo mes pareiškiame savo siekimus ir principus, vedančius mus į kovą savųjų tautų išlaisvinimui.

1. Totalitarinė komunistų diktatūra visose savo formose — tarptautinėse ir tautinėse — Centro ir Rytų Europos kraštuose atėmė visas pagrindines tautų laisves. Mes juntame pareigą visi drauge kalbėti už jas, nes tikrieji jų siekiai ir teisingi skundai negali likti ne išgirsti, bet nedelsiant turi būti perduoti laisvojo pasaulio autoritetams svarstyti.

Mes apeliuojame į visas tautines ir tarptautines demokratines institucijas, tarp jų ir į pasaulio aukščiausiąją instituciją Jungtines Tautas, įsiekdami jų palankumo ir paramos mūsų pavergtoms tautoms išlaisvinti.

2. Mes esame pasiryžę būti susivienijus ir tarnauti didžioji žmonių vertybėms: žmogaus garbei, pagrindinėms žmogaus teisėms, valstybinei nepriklausomybei ir laisvei. Juk yra negalimas dviejų priešingų stovyklų sambūvis iki šių vyriausiųjų vertybių tikroji prasmė ir respektas bus visur apdrausti.

Dvidešimtojo šimtmečio patyrimas rodo, kad ne tarptautinės tvarkos ar pastovios tautos negalės būti, iki mūsų tautos bus objektyviai, o ne tarp

tautinio gyvenimo subjektais. Todėl mes savo darbu siekiami savo kraštus įjungti į suvienytą Europą, patarnausime laisvojo pasaulio bendriesiems interesams.

3. Matydami sąmoningą grąsinimą sugriauti krikščionybę ir kitas civilizacijas, smurto keliu įvedamą tvarką ir priimamus veidmainiškus nutarimus, mes savo veikloje negalime ribotis vien tik savųjų tautų byla. Šiuo mes pareiškiame savo solidarumą ir paslaugą padėti visiems pavergtiems, vieniems skriaudžiamiesiems ir išnaudojamiems, kokios tautybės, rasės ar tikybės jie bebūtų. Tarptautinio komunizmo prievartinis tautinių ir socialinių aspiracijų piktnaudojimas turi būti sustabdytas. Konsolidacijos priemonės ir teisinis sprendimas turi būti surastas, kad taikiai tarptautinio bendradarbiavimo būdu būtų padarytas galas modernaus teroro grėsmei ir nuvalytas kelias pastoviai taikai, paremtai laisve, demokratija, tensingu ir padarumu.

Šis dokumentas parodo idėjas, siekimus, ryžtą ir veiklos metodus, kuriuos PET laiko sa

JUOZAS AUDENAS

vo kelrodžiu. Čia pabrėžiama, kad esant pavergtoms tautoms, už jas gali kalbėti tautų reprezentantai egzileje; pasisakoma prieš betkurią formą, tautinės ar tarptautinės, komunistinę santvarką, apeliuojama į laisvojo pasaulio tautines ir tarptautines institucijas, kad padėtų pavergtoms tautoms išsilaivinti, pabrėžiamas visų solidarumas tarnauti didžiosioms žmonių vertybėms: žmogaus garbei, pagrindinėms žmogaus teisėms, valstybių nepriklausomybei ir laisvei; reikalaujama, kad šių vertybių tikroji prasmė būtų reprezentuojama ir visais kais apdrausta; reikalaujama, kad būtų atstatyta pavergtųjų kraštų nepriklausomybė ir laisvė, kad jie būtų tarptautinio laisvojo gyvenimo subjektai, o ne liktų objektais, kaip yra dabar, taip pat pareiškiama, kad šie kraštai, tapę laisvais ir įsijungę į suvienytą Europą, labai daug patarnaus bendriesiems pasaulio interesams; pagaliau pasakoma, kad visa tai turi būti padaryta konstruktyviai taikos keliu, o ne naujųjų išradimų teroru. Negi egzilai, neturėdami jokių kitų priemo

nių, kaip tik savo solidarumą ir politinį darbą, galėtų siūlyti kitas laisvinimo priemones, kaip „konstruktyvų taikos kelį“? Bet už tai, PET Seimas ir visi jo nariai yra įsipareigoję būti aktyviais „kariais“ politiniame, kultūriniame, ekonominiame ir kituose laukuose, kur tik sovietiškas komunizmas veiktų ir besiplėstų, ir lygiai uoliai demaskuoti visą sovietiskąją smurtą pavergtuos kraštuose.

5. LAISVINIMO SĄVOKOS IR IDĖJOS

Po to, kas pasakyta apie PET idėją, uždavinius ir organizaciją, tenka sustoti ties pačia laisvinimo sąvoka. Tada reikš, kad reikia suvokti, kokių kelių išlaisvinimas yra galimas. Jei tos galimybės gali būti kelios, tai kokiais metodais ir kokiomis priemonėmis reikia veikti, kad toji veikla būtų efektyvesnė. Žinome gerai, kad efektyviausia priemonė yra karas, karštas ginklų karas, kuris paprastai būna viešos pusės laimėjimas, kitos pralaimėjimas. PET šios priemonės pavartoti negali, nes jos šias prasmes yra bejėgės. PET negali net laisvųjų kraštų kurs

tyti imtis karinių priemonių ne tik pavergtosioms tautoms išlaisvinti, bet ir pačiam laisvajam pasauliui nuo sovietiškos grėsmės apsiginti. O toji grėsmė yra didelė. Sovietai vartoja visokias priemones saugoti ir įtakai ir galiai išplėsti visame pasaulyje. Iš kitos pusės, nedaug laisvajame pasaulyje yra politikų ar strategų, manančių, kad karas tarp Sovietų ir laisvojo pasaulio būtų išvengiamas. Bet kas nori karą jų ir daugiau. Bet kuo pasi baigė jų visų didieji karo žygiai, mes gerai žinome. Tad mes negalime stebėtis tais, kurie veda politiką „peace and prosperity“ (taika ir gerovė) šūkiu, greta kurio pastoviai ir sistematiškai bandomi ir atominiai ginklai. Mažiausia karo nenori ir gal daugiausia jo bijo Sovietų Sąjunga. Tad mes ir matome, kad ji niekur per daug nepertempia tarptautinių santykių stygos, bet iš antros pusės visuomet seklbia savo idėjų ir karinio pasiruošimo pranašumą. Todėl nesant normalių santykių tarp Rytų ir Nukelta į 7-tą psl.

Atvaizde momentas iš Montrealio lietuvių Spaudos Baliaus. Matome gražų būrį Montrealio lietuvių, nusifotografavusių su svečiais iš New Yorko — Amerikos Balso darbuotojais p. Labanasku ir p. Petručiu. Kas iš Amerikos dalyvaus šių metų Montrealio Spaudos Baliaus, kuris įvyks šį šeštadienį, sausio 25 dieną, 6 valandą 30 min. vakaro St. Louis Gimnazijos salėje, esančioje Sherbrooke ir City Hall (2145) gatvių kampe, didžiausioje, gražiausioje ir visus patogumus turinčioje salėje, grojant geram orkestrui? Balius užsibaigs 1 val. nakties. Smulkiau apie balių skaitykite paskutiniame šio NL numerio puslapyje.

Reikia būti organizuotiems

BENDROMIS JĖGOMIS VEIKIANT GALIMA IŠVENGTI DAUG NELAIMIŲ IR GALIMA DAUG LAIMĖTI

Dr. M. Anyas straipsny „Nerašykime, ko nežinome“ turįs pareigą parašyti ką nors, kas neviršytų nei mano kuklių žinių, eni kompetencijos. Taip buvo parašytas mano pirmas straipsnis „Rašykime, ką žinome“, ką gerbiame skaitytojai turėjo profos neseniai patys sakę. Ten aš paminėjau, kad lietuviai, patekę į Vakarų Europos civilizaciją, greitai nutautė ir dažnai žūna lietuvių tautai. Žūna per svetimas mokyklas, darbovietes ir t. t., ypač kuomet nėra pakankamai organizuoti ir neveikia kompaktiška mase. Taip žūvo Prūsai lietuvių tautai vos 50 m. laikotarpyje, žūvo latviai lietuvių tautai. Netik kad žuvo, bet jų kraštas tapo tramplynu tentonų invazijom ir lietuvių žemes. Pirmieji pavirto į kėčias, antrieji pamiršo savo kalbą bei tradicijas ir ant tiek suvokietėjo, kad kultūra virto identiška su germanų. Atrodytų, kad po tentonų ordino se kuliarizacijos Lietuvai neturė

tų grėsti pavojus iš tos pusės, kur yra giminingi broliai latviai. Tuomet Livonijos ordinas nebuvo peržengęs Dauguvos upės, o Lietuvos plotai siekė toli į šiaurę pagal Baltijos jūrą, iki pat Dauguvos pietvakarių pakraščio. Tol, kol Lenkija buvo stipri ir turėjo atramos sritis Pabaltijy, ir tai iki pat Rygos, tol tentonų slinkimas bei ekspansija bei kolonizavimas lietuvių žemių buvo šiaip taip dar stabdomas. Bet Lenkijos atsparumui žlugus (ypač po 1792), Lietuvos kungaiškija automatiškai buvo nustumta nuo pajūrio, vadina mo Kuržeme, o vėliau ir iš Šventosios upės ir Palangos vietovių.

Reikia paminėti, kad Kuržemė tentonu supratimu, toli gražu nesibaigė žemėmis, kurias Rygos vyskupas gavo lietuvių sąskaiton, o sukė toli į pietus ligi Kuršių marių ir ap link jas. Nors patys kuršiai pretenzijų į žemes nereiškė ir pajūry tik žvejodavo, tačiau pajūrys niekuomet nebuvo tvirtai lietuvių rankose ir spunka jiems iš rankų, ypač kas turėjo progą stebėti to pajūrio užnugarį. Bet apie tai vėliau. Paimkim tuo tarpu kelis pavyzdžius, kaip materijalė pajėga praeitame šimtmečiui galima buvo supirkti žemės plotus ir tai kartu su gyvybe ebi negyvu inventorium. Aš Lietuvui Encyklopedijos neturiu, todėl pavartosiu britų encyklopediją. Tenai parašyta:

Alaska, kurios plotas yra toks, kaip penktadalis visos U.

S. A. plotas, priklausė 19 š. Rusijai ir vadinosi „Rusų Amerika“, ir buvo administruojama rusų kunigaikščio X. Jungtinės Amerikos Valstybės, no rėdamos Aliaskoje įkurti savąją žuvininkystės pramonę, nu pirkto pastarąją iš Rusijos 1867 už 7.200.000 dol. Šiltų ir šal tų vandenų srovės plūduria vo piniginos žuvis.

Valdovas Leopoldas, ambicingas vyras, su charakterium Centrinės Afrikos džunglėse turėjo privačią nuosavybę to kio didumo, kaip visa Europa iki Uralo kainų, žinoma pada vo nuosavybę belgų vyriausy linta per pusę. Jis atidavė sa bei, kuri jam sumokėjo 8.500.000 svarų sterlingų. Nereiktų pamiršti, kad anais laikais vergija žydėjo juodame kontente, o pelnas iš dramblio kaulo bei gumos buvo pakankamas, kad išlaikytų karaliaus karūną.

Hudsono įlankos kompanija, kurią 1869 sudarė 17 anglų avantiūristų, pardavė visą vakarų Kanadą (Manitobos, Saskatchewano ir Albertos provincijos) naujai Kanados vyriausybei už 300.000 sterlingų. Žemės plotas buvo 15 kartų didesnis už pačią Angliją. Už grašius ir skatikus buvo nupirkti visi tose provincijose esantieji indėnai.

Istorija yra pilna pavyzdžių, kad 19 š. kolonizacija buvo vedama pasipelnijimo, eksploatacijos bei politinių ambicijų motyvais, negu humanitarinių bei patriotinių siekimu. Kolonizacija pusiau laukinių tautų vyko taikingu būdu ten, kur pasisekdavo tai praversti, būtent — taikingu būdu nuperkant žemę su gyvyne negyvu inventorium. Kuomet patys žmonės kolonijose buvo beraš

čiai, tamsūs, neapsišvietę elementas, kurie atėjūnams nedarė jokio pasipriešinimo kolonizacijai plėstis, buvo patogiai dirva. Bet visai kitą paveikslą matome, jei žmonės būdami susipratę ir įvykius greitai reaguoją, taip sakant — žmonės su kultūra. Tuomet mes matome anglų savo kolonizavimo politikoje užokius kaip dalgis ant akmens. Taip buvo Trašnsvaly, kur norėdami as eksuoti krata, užsoko ant farmerių būrų, kurie nenorėjo trauktis iš to krašto, kur buvo randami geltoni gabalai aukso. Bet reik pasakyti, kad ginkluoti susirėmimai vis tik kolonializmo gadynėje buvo ven giami.

LIETUVOS ŽEMIŲ KOLONIZAVIMAS

Grįžkime prie Lietuvos žemių kolonizavimo ir tai jos pa jūry. Tur būti iš lietuvių mažai kas buvo girdėjęs apie tokią kolonizaciją, o kits gal nu stebis išgirdęs panašius pareiškimus, bet vis dėl to tokia kolonizacija buvo, nors gal šiek tiek mažesniu mastu, negu pa vyzdžiai paimti iš britų enciklopedijos. Reiktų pasakyti, kas įdomiausi etnografinėmis Lietuvos sienomis, tai supras, kad lietuvių kolonizacija buvo vis tik malonesnė pačiai Lietuvai negu atėjūnų.

Po 1792 Lenkijos-Lietuvos padalinimo, Lietuvos Didžioji Kunigaikštija, kaip žinome, virto Kovenskąja Gubernija ir Vilenskąja gubernija, kurios buvo administruojamos gubernatorių, skirti iš caro sostinės Petrapilio. Per 100 metų Lietuva išbuvo po rusų jungu. Aname laikotarpyje buvo charakteringa, kad pajūrys nuo Rygos iki Mažosios Lietuvos

rusų caro laikais žemėlapiuose buvo žymimas Kurliandija. Tuo vardu buvo žymima ne tik pati Curland provincija, bet kartu ir gera dalis pačios Žemaitijos tarp Šventosios ir Palangos ir pajūrio užnugaris. Etnografinė Curland buvo administruojama iš Liepojos, bet kadangi dalis Žemaitijos buvo priskirta prie Kurliandijos gubernijos, tai automatiškai šitos lietuvių žemės šventoji, Palanga ir užnugaris buvo pavestos tvarkyti ne Kaunui ir ne Vilniui, bet Liepojai. Tenka todėl prisiminti, kad Liepoja tvarkė visą Lietuvos pajūrį pagal savo potvarkius ir įstatus, kurie buvo visai skirtingi nuo įstatų ir potvarkių Didžiosios Lietuvos.

Kodėl tas taip buvo? Kodėl Kurliandija modernioji Lāflandijos ordino provincija praplėtė savo sienas dar daugiau į pietus iki taip vadinamos Mažosios Lietuvos. Kodėl Lietuva jau 19 š. netik buvo etnografiškai nušluota nuo Baltijos jūros, bet buvo nustumta de facto nuo jūros. O tai dėl to, kad vietovės Rucava bei Laukožemė buvo lizdai baronų von Rutzen bei baronų von Stempel, kurie kolonizavo Žemaitijos pakraštį, įvedę vokiečių kultūrą ir civilizaciją. Dvarai jų buvo tvarkomi ūkvedžių, kurie buvo nemažesni ponai, negu jų savininkai. Taip pavyzdžiui ūkvedys barono von Stempel ir miestelį nevažiavo ki taip, kaip karieta bei fajetonu, pakinkytu 4 arkliais.

Savo plotu dvarai prilygda vo šių dienų didžiausius sov. kolchozams ir tęsėsi 10 kilometrų nuo vieno galo iki kito.

LIETUVISKŲ ŽEMIŲ ATGAVIMAS

Visas Lietuvos pajūris, kaip žinome, buvo 12 km iš viso. Mes matome, kad gyvybiniai Lietuvos interesai netik kad pakibo ant plauko, bet iš viso anais laikais nesimate, kaip Lietuva galėtų savarankiškai vėl bet kuomet nors gyventi. Jei anuo metu nebūtų atsiradusi saujelė energingų susipratusių lietuvių, kaip Žemaitijoje, taip ir Didžiojoje Lietuvoje, kurie 1910 m. sudarė bendrovę, tam, kad išvaduotų lietuvių žemes ir kurių tikslas buvo atpirti germanų užvaldytus plotus, tai reikia labai abejoti, ar Nepriklausomos Lietuvos sienos buvo išvestos taip, kaip lietuviai jas rado 1918 m. Atrodytų, Nepriklausoma Lietuva nebematytų pajūrio lygiai taip pat, kaip mes nematome savo ausų. Kompanija 1910 m. sudarė: Dr. J. Stonkus, Dr. J. Pėteraitis, Dr. Pau tienius, Pralotas S. Olšauskas, mokytojas Vokietaitis ir vyriausias ūkvedys bei kanceliarijos administratorius I. Kryžauskas. Minėta kompanija per Zemelnyj Bank Liepojoj pirkto tuos plotus žemės už 1/2 milijono auksinių caro rublių iš baronų.

Kai kurie iš virš paminėtų buvo iniciatoriai bei akcininkai b-vės „Vilkija“, kuri rūpinosi iš U. S. A. atgabenti žemės ūkio mašinas — geležinius plūgus, akėčias ir t. t. — ir skleisti krašte.

Pabaigai tenka pasakyti, kad istorinės vietos, kaip Laukožemė, kurios buvo didelė raidė žymima rusų žemėlapiuose Nepriklausomos Lietuvos laikais, nebuvo iš viso daugiau žymimos. Žymėti pradėjo Darbėnus, pro kur praves tas naujas geležinkelis.

I. Stonkus.

Anapus geležinės uždangos

ZINIOS IŠ VILNIAUS

Su dideliu džiaugsmu tenka pranešti, kad Suvalkų trikampio ir tremties lietuvių dėtos pastangos net pačiame Vatikane (pereitais metais buvo įteiktas Suvalkų trikampio lietuvių platus memorandumas, o taip pat vysk. V. Padolskis kalbėjo su J. Em. kard. Visinskium) paskirti lietuvių kunigą į lietuvišką Punsco parapiją, baigėsi lietuvių laimėjimu: nuo Naujų Metų į ją paskirtas Vilniaus lietuvių Vytauto Didžiojo gimnazijos auklėtinis (į šventintas į kunigus lenkų okupacijos metu, dabar apie 45 m. amžiaus — K. B.) kun. Zu minskas.

Tačiau Suvalkų trikampio ir bendrai Lenkijos lietuvių vargai tuo nesibaigė. Štai laisde, rašytame 1958 m. sausio 2 d. rašoma: „Aš ir mano vyras esame lietuviai ir gyvename Punske. Bet gyvenimas čia labai sunkiai. Karo metu buvo me evakuoti į Lietuvą, iš kur neseniai grįžome į savo tėviškę. Savo 5 ha žemės radau tuškus. Namus iškelė ir nežinia kur išgabeno. Nežinome, kaip pradėti gyventi ir kuo apsirngti, kuo 4 vaikus valgydinti ir juos apmokyti. Broliai lietuviai, jeigu galite, padėkite kuo galite, bent tuo, kas gyvenime labiausiai reikalinga. Vaikai nuo 3 iki 8 m. amžiaus.

Tai tik vienas pavyzdys jų sunkaus gyvenimo. Tokių laisčių gaunama šimtais. Tačiau, kaip matome, vargas, persekiojimas, gimdo didvyrius: Lenkijos lietuviai, gyvendami ne dateklėje, kovoja už savo lietuvišką žodį bažnyčioje, mokykloje, už lietuvišką spaudą ir vadovėlių. Padėkime jiems toje kovoje atliekamam rūbui, maistui. Siuntinius Lenkijon galima siųsti ir dešimt rublių iki 20 svarų. Reikalingų paramos asmenų sąrašas galima gauti pas K. Baroną, 131 Kensington Av. N. Hamilton.

Truputį apie Vilniaus mies to gyvenimą. Laiske, gautame sausio 13 d. rašoma: „Tau la

bai įdomu, kaip atrodo mūsų miestai. Tikrai jo nepažintum. Dingo vėžikai su rogutėmis ir skambučiai, kurių aš taip pasiilgstu. Arklių labai mažai yra. Kur buvo Sofijanų ir Tymų gatvės (Užupio rajone) su gyvenamaisiais namais — dabar viena ištisa gatvė, be gyvenamųjų namų (atrodo, kad su bombarduota — K. B.). Didžioje gatvėje, kur stovėjo mūsų namas, dabar aikštelė geležimis apsodinta — vaikams žaisti. Tas pats Odineco ir Pikelio krautuvų vietoje“ (viskas su bombarduota — K. B.). Taip pat rašoma, kad papuosalių Kašėdų eglytei krautuvėse nebuvė. Klausia „ar pas jus taip pat puošia ir rengia eglutes, kaip prieš 20 metų Vilniuje...“

Gruodžio 29 d. muzikio mokykloje buvo A. Krutulio, Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos mokytojo ir choro dirigento minėjimas. Jam sukako 70 metų.

Gimnazijos direktorius M. Sikšnyš (geriausių matematikos vadovėlių autorių ir dramaturgas — K. B.), nežinant gražaus amžiaus (83 m.) toks pats tiesus, toks pats greitas ir toks pat giedras, kaip lenkų okupacijos laikais, tačiau nelinkęs jau samojauti. Br. Untulis (lotynų kalbos ir istorijos mokytojas) dažnai sirguliuoja. Gyvena iš pensijos. Vienintelis liekuviškos vaistinės savininkas lenkų laikais — Narbutas dirba vaistinėje Gedimino gatvėje.

Iš gyvųjų tarpo pasitraukė kun. Bieliauskas (žinomas Vilniaus lietuvių veikėjas, paskutiniu metu klebonavęs Aušros Vartuose.), Marcelino Sikš

1) Kun. Pr. Bieliauskas palaidotas 1957 m. gruodžio 23 d. Aušros Vartų klebonu jis buvo vokiečių okupacijos metu, o antros rusų okupacijos metu jis buvo Valkininkų klebonu ir per 10 metų surinko 3.500 liaudies dainų su gaidomis. Mirė 74 m. apopleksija. NL red.

KULTŪRINĖ KRONIKA

MONTREALYJE BUS BALIO SRUOGOS MINĖJIMAS

Kanados lietuvių studentų sąjungos Montrealio skyrius ruošia rašytojo — poeto, drama maturgo — minėjimą ryšium su jo mirties sukaktuvių minėjimu. Literatūros istorikas p. Jonynas skaitys apie rašytoją paskaitą ir po to bus meninė dalis. Minėjimas numatomas artimiausiu laiku.

LIETUVOS TEATRAS MASKVOJE TURĖJES DIDELĮ PASISEKIMĄ

Taip skelbia Lietuvos okupantinė spauda, bet iš jos pa duodamų Maskvos spaudos ištraukų nematyti perdidelio su sižavėjimo. Jeigu Lietuvos teatras šiuo atveju būtų tikrai pasiekęs augštą meninį lygį, tai reikia labai abejoti, kad Maskva, kuri visada griasi ir didžiojoje pranašumo prieš visą pasaulį, kad būtų objektyvi ir Lietuvos, ypač kaip okupatos valstybės, teatru galėtų pripažinti kažką panašaus į Maskvos teatrų lygį. Viena, kas tvirtina rusų kritikos pa brėžta, tai kad kompozitorius Klovą, sukūręs operą „Pilė

nio žmona, Onytė Budrytė-Šulijienė. Serga mok. V. Martin keno žmona.

Vilniaus lenkų emigracija į Lenkiją ir toliau vyksta, nors jiems sunku skirstis su mūsų sostine. Jie, atrodo, dar gyvena svajonėmis, prisimindami gražias algas, šiltą darbą ir botagą, kuriuo ne kartą mušdavo lietuvičius....

Vilniaus krašto lietuviai tr emtyje, nusprendę išleisti albumą „Vilnius“. Jis bus išleistas 45 metų Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos suakiečiai atžymėti — tos mokslo įstaitos, kuri lietuvių išlikimui Vilniaus krašte buvo stipriausia tvirtovė. Redakcinis kolektyvas sudarytas iš JAV ir Kanados vilniečių: V. Alseika, J. Cienas, S. Narkeliūnaitė ir K. Baronas. K. Baronas.

nai“, gerai valdys kompozicinę techniką. Meno kritikas A. Anisimovas pagiria Indrą už baletą „Audronė“, kurio muzika esanti žaisminga, turtinga melodizmu, ritminio įvairumo ir esanti konstruktyvi, o Klovą opera „Pilėnai“ patinka klausytojams ir žiūrovams savo harmoningumu ir visų elementų vienybe.

UŽ ŽYGĮ Į MASKVĄ APDOVANOTI

visokiais „garbės“ pavadinimais, kurie nieko nekainoja, bet dar daugiau įpareigoja tarnauti okupantui, eilė Maskvos spektakliuose dalyvavusių artistų: J. Stasiūnas, G. Saba lauskaitė, J. Dautartas, J. Jan kus, V. Adamkevičius, E. Saulėvičiūtė ir Ch. Potasinskas.

VISKAS DERINAMA PAGAL RUSUS

Lietuvos okupacija matoma kiekviename Lietuvos veiksme, kiekviename žingsnyje. Net ir Lietuvos menas rikiuojamas pagal rusus. Artistų ap rengimas, nors tai būtų lietuviški liaudies tautiniai drabužiai, jau per tuos okupacijos metus pradėti komponuoti rusišku stilium — stilius, ornamentavimas sukamas į rusų puse. Net ir artistų, ir net saviveiklininkų, mostai daromi grynai rusiški su rusiškais plačiais rankų atsivedėjimais, ko kie yra rusų liaudies šokiuose. Duodamasis „Pilėnų“ operos vaizdas yra daugiau rusiškas negu lietuviškas. Ir nenuostabu: kur gi okupacija to nedaro?

SOVIETINIS PASTO

ženklas, vaizduojąs Lietuvą, išleistas ryšium su Spalio revoliucijos sukaktimi. Lietuviško peizažo fone atvaizduota mergina tautiniais drabužiais ir herbas. Lietuvių ir rusų kalbomis užrašas: „Lietuvos TSR-ka“.

STUDENTAI: Gyvenimas ir Veikla

ĮVAIRIOS AKADEMINĖS ŽINIOS

● Toronto akademikai skautai sausio 16 d. turėjo sėkmingą sueigą, kurioje nagrinėti ideologijos klausimai. Šiuo metu skyrių sudaro per 20 aktyvių narių.
● Sausio 24—6 dd. prie Col lingwoodo akad. skautai turės žiemos stovyklėlę, kurioje numatoma kultūrinė programa ir tikrųjų narių priėmimo iš kilmės.
● Dalia Meilutė, studijuojanti Toronto Meno Mokykloje, perėmė „Skautų Aido“ meninę priežiūrą.
● Akademinių Skautų Sąjūdžio leidžiamą žurnalą „Mūsų Vytis“ nauju redaktorium bus V. Stasiškis. Žurnalas išėina

Čikagoje.
● Studentai santaričiai pradėjo leisti savo laikraštį „Žvilgsniai“, kurio pasirodė jau pora numerių.
● Toronto studentai vasario 8 d. Westbury viešbutyje ruošia šią vakarą visuomenę. Kadan gi vietų tik 200, kvietimus prašoma įsigyti iš anksto pas studentus.
● Vakarų Vokietijos universitetuose studijuoją apie 50 lietuvių. Dalis jų yra atvykę iš Jungtinių Amerikos Valstybių ir kitų kraštų.
● Vilniaus radijas informuoja, jog šių mokslo metų pradžioje į Vilniaus universitetą įstojo apie 700 naujų studentų.

SEKANTIS NIDOS KNYGŲ KLUBO LEDINYS BUS

Dr. Jono Balio „Užburti Lo biai“. Joje tautotyro moksline ninkas yra sukaupęs gražų pluoštą lietuvių liaudies sakmių. Ne tik sukaupęs, bet ir taip su rūšiavęs, moksliškai suklasifikavęs, kad tai prieinama ir iš troškusiame žinoti ir pažinti ir jau tą troškuli apgesimuiam sviesuoliui.

Jeigu senieji graikai driso siūlyti: pažink pats save, tai šitoji knyga siūlo: bent trupinėliu daugiau pažink savo tautos praeitį dvasinį kelią.

Dr. J. Balio Užburti lobiai Nidos Knygų Klubui nariams kainuoja: Anglijoje 4 šil.; kietais viršeliais 6 šil. Vokietijoje 2.40 DM; kietai įrištos 3.60 D M. Amerikoje 1 dol.; kietai įrištos 3 knygos 4 dol. Kanadoje 1 dol.; kietai įrištos 3 knygos 4 dol.

Visur kitur atitinkanti suma to krašto valiuta 4 šil. už paprastą įrišimą ir 6 šil. už kietą įrišimą.

● Chicagos Lyric operoje dainuoja Pr. Bičkienė, Ant. Peškys, J. Vaznelis, J. Mastus. Dirigento padėjėju yra Al. Kučiūnas.

● Melburno Dainos sambūrio choras koncertavo Sydnejuje, Australijoje.

Mieroslavskiais, Napoleonais, Garibaldžiais. Tegu atstato Lenkiją nuo jūrų ligi jūrų! Bet ko tu iš manęs nori?

Cia neteko kantrybės ir duktė.

— Tėve! — sušuko piktai žybtelėjusi akimis, — tavo elgesys netinka šių laikų dvasiai! Tavo elgesys nesuderinamas su piliečio patrioto pareiga! Tavo elgesys žemina bajoro vardą!

Skrodskis susiraukė ir piktai žvilgsniu nuvėrė dukterį. — Kad nebūtum mano duktė, garbės žodis, liepčiau įkrestti tau dvidešimt rykščių.

Štie žodžiai tartum liepsna nusvilino Jadvygos širdį.

— Tu tik tiek ir nežinai — rykštėmis plakti! — sušuko ji, degdama kaip ugnį. — Tu savo baudžiauninkus laiki ver gų vietoje, kankini juos savo tijūnais ir kotais. Negana to — dar žandarus ir dragūnus kvietiesi į pagalbą! O tavo elgesys su mergaitėmis! Gėda, gėda, gėda!.. Už tai kaimynai tave boikotuoja. Tas Pranaitis su savo sėbrais — iš kur jis atsirado? Keršto debesys kybo ties tavo galva! Trenks perkūnas — ir iš tavęs, iš visų Bagnyų beliks pelenų krūva. Tu Gali cijos keršto aistras provokuoji! Ir tu jų sulauksi, tėve! Nuo to žodžių šiurpulys perėjo per dvarininko kūną. Jau jis buvo bešokas sutramdyti dukters, bet, pritrenktas paskutiniųjų jos žodžių, pasiliko susmukęs savo fotelyje. Galicijos įvykių jis prietaringai bijojo. O štai tikra duktė jam pranašauja bausmę, jam grasią Galicijos kerštu! Jis buvo bailus, kaip ir visi žiaurūs žmonės. Sėdėjo sofoje atsilošęs, panarinęs galvą, su užgęsusia pypke rankoje.

— Tai ko tu iš mūsų nori Jadze? — vėl klausė tėvas, bet šį kartą minkštu, beveik maldaujančiu ablsu.

— Pirmiausia, baik su kumečiais visus kivirčius, sudaryk sutartis dėl žemės išpirkimo palankiausiomis sąlygomis, aprūpink tarnus, paleisk namo kambarinę ir leisk jai tekėti, už ko ji nori. Remk kuo galėdamas revoliucinį judėjimą.

Bet ponui Skrodskiui silpnumo akimirka jau praėjo. Visi jo savanaudiški instinktai vėl atgijo su pirmąsiais jėga. Nu sieisti chlopams? Niekados! Atleisti Katrę? Kam? Na, dėl tos mergės, pagaliau... Tegu išbus bent iki rudens.

— Mylima dukrele, — ima jis lipšniai kalbėti, suvaldęs pyktį ir slėpdamas savo tikruosius jausmus. — Aš gerbiu tavo jaunystės entuziazmą, tavo patriotizmą. Jei jau tikrai at eis leimiama valanda, tai ir aš savo pilietinę pareigą atliksiu. Bet tu nesikišk į ūkio reikalus ir į mano santykius su chlopais. Tu čia nieko neišmanai. Aš turiu turėti resursų išlaikyti dvarui ne tik šiandien, bet ir ateity. Mes dar nežinome, kaip į visus tuos reikalus pažiūrėti tavo brolis Aleksandras. Be jo pritarimo aš chlopaus gerųjų žemių neužleisiu. Aš galu bū ti jiems humaniškesnis, kaip tu reikalauji, nors ir žinau, kad šiais laikais be rykštės ir lazdos su muziku nesusikalbėsi. Na, na, nepradėk vėl karščiuotis! Pagalvosime, pagalvosime... Tai ir viskas, ką aš tau galiu šiandien pasakyti.

Jadvyga dar buvo maniusi prieštarauti, bet ji gerai pažinojo savo tėvą. Nereikia jo išvesti iš kantrybės, nereikia pa stūmėti ligi atkaklaus užsispyrimo. Tada jis tyčia ima eigtis priešingai, negu jam patariama. Ji pakilo, pabučiavo jį į skruostą ir išėjo.

Ponas Skrodskis matė, kad sulaukęs mylimos dukters, netures savo namuose ramybės. (b. d.)

V. MYKOLAITIS-PUTINAS ROMANAS

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS 1861—1864 METAIS VAIZDAI

14.

Vieną rytą ponas Skrodskis nubudo labai ologi nusiteikęs. Naktį kamavo sunkūs sapnai, kažkokia nerimastis dilgi no kraują. Jadvyga nusprendė, kad tėvas šiandien nesveikuoją, ir patarė jam atsigulti, o pati su Agota važiuosianti į Ke dainius šio to nusipirkti.

Išleides abi moteris, ponas Skrodskis išėjo pasivaikščioti į sodą. Diena buvo graži, bet pono nuotaika negiedrėjo. Grįždamas į rūmus jis pamatė Katrę, kuri nuošaliau už medžių daužė, dulkino Jadvygos kambario kilimėlius. Pono Skrods kio galvoje ūmai atgijo ilgai tramdyti norai ir subrendo vei kimo planas. Jis grįžo į savo kabinetą, prisipylė taurę vyno, pusę išgėrė, o pusę išliejo ant grindų. Paskui pasišaukė lioka jų ir įsakė:

— Motiejau, netyčia paliejau vyno. Pašauk Katrę, tegu išplauna. Aš einu pasivaikščioti. Ligi pietų negrįšiu.

Jis išėjo. Po kurio laiko pasirodė Katrė su kibiru vandenį ir pašluoste. Pasikąšiusi sijoną, ji atsiklaupė ant grindų ir ėmė valyti dėmę. Ji nė nepastebėjo, kaip grįžo ponas Skrods kis, užrakino duris, raktą įsidėjo į kišenį ir, atsistojęs greta, žiūrėjo į jos darbą. Kai pamatė ji Katrę, pašoko taip staiga, kad vos kibiro neišvertė.

Ponas glostėsi barzdele, šypsojosi ir prisimeilindamas kalbėjo:

— Na, mergele, ko tu taip nusigandai? Negerai savo po no bijotis. Tokiai gražiai mergaitei aš nieko blogo nepadary siu. Sėsk čia, pasikalbėsime. Ar gerai tau dvare? Niekas ne skriaudžia?

Jis pas atsisėdo prie staliuko ant sofos, užsimetė koją ant kojos ir rodė merginai vietą šalia savęs. Bet Katrė neju dėjo iš vietos, nustrėsi, išsigandusi.

— Paduok man vyno, — įsakė ponas. — Įpilk į stiklą.

Ji padarė, kaip jis liepė, ir puolėsi prie durų. Negalėdama jų atplešti atsigrėžė, atsirėmė nugarą ir pasiryžo gintis.

Bet ponas Skrodskis nesiskubino. Jis prisipylė dar vie ną taurę, išgėrė, pasiėmė pypkę, pačiulpė ir atkišo Katrėi:

— Iškrėsk pelenus ir baik valyti grindis.

Ramus pono balsas ją suklaidino. Be to, tai buvo darbo įsakymas. O tokių įsakymų reikėjo klausyti.

Ji paėmė pypkę, iškrėtė pelenus ir atkišo ją ponui. Jis pa ėmė pypkę, bet kartu sučiupo ir jos ranką ir smarkiai patrau kė prie savęs. Katrė nė išlaikė pusiausvyros ir kniubė į so fą. Tą pat akimirka ji pajuto pono rankas ant savo liemens. Sis prisilietimas suteikė jai naujų jėgų. Ji kaip spyruoklė kil s telėjo nuo sofos ir apsisuko taip smarkiai, kad alkūne sudavė ponui į veidą. Iš jo nosies pasipylė kraujas. Katrė šoko prie durų į verandą. Jos nebuvo užrakintos. Atsidūrusi sode, ji puolė dešinėn ir krūmus ir tekina paknopstomis nubėgo į parką.

Tuo tarpu ponas Skrodskis pasišaukė Motiejų, šlapiu

rankšluosčiu sustabdė kraujopūdį. Nusiprausęs ir susitvar kęs, jis nežinojo nė ant ko savo pyktį išlieti. Merginos judesys atrodė visai suprantamas, ji, tur būt, netyčia alkūne ji užgavo. Kaip kvailai tas nuotykis baigėsi! Ponas Skrodskis kaltino ne teik Katrę, kiek save, kad elgėsi per staigiai ir sa vo grubiu mostu mergaitę išgąsdino. Kitą sykį jis būsiąs at sargesnis.

Liokajus Motiejus, teisingai išpėjęs, kas sugurino ponui nosį, po pietų pranešė, kad kambarinės niekur nesą galima su rasti. Ponas Skrodskis tuo susirūpino: kad nekiltų vėl kokio skandalo, kaip pereitą rudenį dėl tos pasiutėlės. Jis įsakė Mo tiejui ir akimistrinei gerai apjieškoti, kur ta mergė galėtų bū ti. Veltui: niekas jos nematė, niekas nežinojo.

Vakare sugrįžo iš Kėdainių Jadvyga su Agota. Abidvi tuojau pasigedo Katrės ir netrukus sužinojo, kad ji dingusi. Iš Motiejiaus Agota patyrė to dingimo aplinkybes, ir jai viskas paaiškėjo. Nudžiugino Agotą tas taip laimingai pasibaigęs nuotykis, duodąs progą išikišti dukteriai į tėvo elgesį. Tams tant ji parsivedė Katrę iš Grigelio. Panelė pasišaukė abidvi į savo kambarį ir apie viską išsiklausinėjo. Paskui dar ilgai ta rėsi su Agota.

Rytojaus rytą Jadvyga po pusryčių pasisakė tėvui norin ti su juo pasikalbėti labai svarbiu reikalu. Ponas Skrodskis įsivedė dukterį į kabinetą ir įsakė Motiejui žiūrėti, kad niekas jiems netrukdytų. Pasodinęs Jadžę į krėslą, pats užsirūkė pypkę ir, sėdęs į sofą, pasirošė klausyti dukters. Iš jos žai žaruojančių akių jis numanė, kad pasikalbėjimas bus ne iš ma loniųjų.

Jadvyga pradėjo virpančiu balsu, bet, nugalėdama savo susijaudinimą, stengėsi kalbėti ramiai, mandagiai, su derama tėvui pagarba:

— Tėve, gyvename lemiamų tėvynės likimui įvykių išva karėse. Ne, ne išvakarėse, nes tie įvykiai jau prasidėjo. Var šuvos gatvėse jau pasiliejo kraujas. Vilnius jau apsidengė ge dulu. Revoliucinio, patriotinio pakilimo banga atsirito ligi Lietuvos! Mes negalime pasilikti abejingi!

Jadvyga kalbėjo su patosu ir įkarščiu, taip būdingu tuo metu Varšuvoje skleidžiamiems atsisaukimams ir sakomoms kalboms. Bet pono Skrodskio visa tai nejudino.

— Taip, girdėjau apie tai iš tavęs ir iš to pono Piankos. Kiek galiu spręsti iš jūsų žodžių, visi tie įvykiai — tai neklau žadų lobūžių ir pramuštgalvių darbas! Tai demagogų į la Mie roslavskis sukurstytų gatvės minių darbas!

— Ak, tėve, ką tu! — pasipiktino Jadvyga. — Tai ge riausių Varšuvos žmonių pasiryžimo mirti dėl tėvynės laisvės aktas! Nekaltųjų aukų krauju patvirtintas aktas! Ateina dar didesnių aukų ir žygių dienos. Sukils Lenkija ir Lietuva. Vi si luomai — bajorai, amatininkai, valstiečiai ir miestiečiai — kaip vienos motinos sūnūs eis kautis ir mirti dėl jos laisvės. Ir laisvė bus iškovota!

Ilgai dar pana Jadvyga taip deklamavo Varšuvos atsišau kimų šūkius, bandydama sukurstyti patriotinius jausmus tė vo širdyje. Bet užkietėjęs savanaudis klausė jos šaltas kaip ie das, su abejingu nuobodžio išraiška veide, nervingai pešioda mas savo žilstančią barzdele. Pagaliau, netekęs kantrybės, su šuko:

— Gerai, jau gerai! Tegu tie visi luomai sukykla su

MŪSŲ SPORTAS

VISUOTINIS SPORTO KLUBŲ ATSTOVŲ IR SPORTO DARBUOTOJŲ SUVAŽIAVIMAS
(FASK-to pranešimas Nr. 17)

Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas šaukia Visuotinį Š. Amerikos Sporto Klubų Atstovų ir Sporto Darbuotojų Suvažiavimą, kuris įvyks 1958 m. vasario 1 ir 2 d. Rochesteryje, lietuvių parapijos patalpose, 515 Hudson Ave. Pradžia — 10 val. ryto.

Pilnateisiais suvažiavimo dalyviais yra:

a) Iki 1958 m. sausio 1 d. FASK-te registruotų sporto klubų atstovai, rinkti visuotinio klubo narių susirinkimo — po 1 atstovą nuo kiekvieno klubo — po 1958 m. sausio 1 d. FASK-te registruotų klubo narių.

b) Sporto klubų pirmininkai ar jų vieton klubų valdybų paskirti atstovai (tik 1 asmuo iš kiekvieno klubo).

c) FASK-to nariai, FASK-to Revizijos Komisijos nariai, Sporto Apygardų vadovai bei jų komitetų nariai ir kiti oficialūs FASK-to pakviesti sporto pareigūnai.

d) FASK-to aprobuti sporto darbuotojai ir esą ar buvę kūno kultūros mokytojai.

Suvažiavimo svečiais-stebėjais kviečiamas lietuvis sportininkas ar lietuvių bendruomenės narys, besidomį mūsų jaunimo fizinio auklėjimo ir sportinio judėjimo klausimais.

Suvažiavimo dalyvių registracija.

Sporto klubai savo atstovus iš anksto registruoja atitinkamoje apygardoje, apygardos vadovybės nustatyta tvarka.

Sporto darbuotojai ir kūno kultūros mokytojai registruojasi betarpiškai FASK-te iki š. m. sausio 25 d. Turint galvą

je, kad FASK-te turimieji sporto darbuotojų adresai gali būti didėle dalimi pasikeitę, prašome visus suvažiavime norinčius dalyvauti, atlikti šią registraciją.

Suvažiavimo dienotvarkė ir kitos smulkesnės informacijos yra išsiuntinėjamos visiems sporto klubams ir laiku užsiregistravusiems sporto darbuotojams.

Visais suvažiavimo reikalais prašome kreiptis į FASK-tą, adresu: A. Bielskis 12700 Spedway-Overlook St., East Cleveland 12, Ohio. Telef. Liberty 1-4612.

Dėl galimybių būti aprūpintiems maistu ir nakvynėmis prašome tartis tiesiogiai su Rochesterio LSK Sakalu, šiuo adresu: V. Grybauskas, 139 Mohawk St., Rochester 21, N. Y. Telef. MOPkins 7-5025.

FASKT-tas yra dėkingas Rochesterio LSK Sokalui, su dariusiems galimybės sušaukti šį suvažiavimą Rochesteryje.

FASK-tas.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KREPŠINIS

ANTANAS LAUKAITIS

Pirmiesiems lietuviams krepšininkams atvažiavus į Australiją tuoj pat, kartu su kitais krepšinio mėgėjais, Bathurst'o, Bonegillo ir kitose perėjomose stovyklose buvo įrengtos krepšinio aikštelės, salės ir pradėta rungtyniauti tarpusavyje ir su australais. Pati pirmoji lietuvių komanda, pradėjusi žaisti australų pirmenybėse, susikūrė Melbourne. Šis vienetas gavo pradžią Italijoje, Neapolio pereinamojo etapo vykyje, kur jis, vadovaujamas mūsų žinomojo krepšininko Leono Baltrūno, žaidė eilę rungtynių su vietiniais ir kitų Italijos miestų krepšininkais. Jo žaidėjas Rimas Gasiūnas buvo išrinktas į Neapolio miesto rinktinę ir gynė Neapolio vardą Italijos krepšinio pirmenybėse.

L. Baltrūno darbu ir rūpesčiu 1950 m. vasario 20 d. buvo įsteigtas pirmasis oficialus Melbourne lietuvių sporto klubas Varpas. Šio klubo pagrindą vėliau sudarė dar Vokietijoje buvę gerieji mūsų krepšininkai: J. Gružauskas, Ginciauskas, Gasiūnas, Darginavičius, Katilius, Bakšys, Mikilius ir, vėliau R. Gasiūnas pakviesti žaisti į Viktorijos valstijos rinktinę. Darginavičius vėliau eilę metų atstovavo ne tik Viktorijos, bet ir visos Australijos rinktinę, o Olimpiados metu buvo Australijos olimpinės krepšinio rinktinės dalyvis. L. Baltrūnas, suorganizavęs lietuvių krepšininkus Melbourne, labai daug prisidėjo prie krepšinio lygio pakėlimo visoje Viktorijos valstijoje. Jam būnant Viktorijos rinktinės treneriu, ji trejus metus iš eilės laimėjo Australijos valstijų pirmenybes.

1950 m. pabaigoje Melbourne įvyko pirmosios Australijos lietuvių krepšinio pirmenybės, kurios vėliau išsiplėtė į Australijos lietuvių sporto šventes. Pirmenybių laimėtoju tapo šeimininkai — Melbourne Varpas. 1956-jų metų Sporto šventės Sydnejuje vyry krepšinio nugalėtoju išėjo varpiečiai, ne pralaimėdami nė vieno susitikimo.

1955 m. Melbourne Varpas išstatė savo pirmąją moterų krepšinio komandą į australų pirmenybes. Ši komanda, vadovaujama S. Ginciausko, gražiai pasirodė įbairiose pirmenybėse ir lietuvių sporto šventėje laimėjo antrąją vietą. Be vyrų ir moterų Melbourne gražiai veikia ir jaunieji krepšinio mėgėjai.

Antrąją Australijos lietuvių sporto klubą Adelaide Vytis, įsteigė krepšininkai 1950 m. kovo 5 d. Pirmieji krepšininkai Ignatavičius ir Jaciūnas, prieš lietuviško klubo įsteigimą, žaidė australų komandoje ir tada jau garsino lietuvių vardą Adelaide mieste, kur krepšinis buvo itin populiarus. Vėliau, atsikėlus Urnevičiui ir Gurskiui, buvo sudaryta stipri lietuvių komanda, kuri eilę metų buvo Pietų Australijos valstijos nugalėtojas. 1951 m. Adelaideje įvyko antrosios lietuvių krepšinio pirmenybės, kurias laimėjo rengėjai — Adelaide Vytis. Iškilusias Vyčio krepšininkas yra A. Ignatavičius, kuris eilę metų yra Pietų Australijos valstijos ir visos Australijos komandos žaidėjas ir kapitonas. Jis buvo olimpinės Australijos krepšinio rinktinės kapitonas ir daugelio olimpiadų rinktinės treneris buvo pripažintas geriausiu Australijos krepšininku. Be Ignatavičiaus, Pietų Australijos rinktinėje yra žaidę Urnevičius, Gurskis, Jaciūnas ir Petkūnas.

1954 m. Adelaideje buvo sudaryta moterų krepšinio I-ji ir 1955 m. moterų II-ji komandos, kurios gražiai atstovauja lietuvių vardą australų pirmenybėse. Vyčio moterys yra 1956-jų metų Australijos lietuvių nugalėtojos. Adelaide Vytis turi patį didžiausią jaunųjų krepšininkų prieauglį Australijoje. Jaunis A. Lapšys yra Australijos jaunųjų rinktinės žaidėjas, ir turi daug galimybių greitai laiku tapti geriausiu krepšininku visoje Australijoje.

Siu krepšininku visoje Australijoje, pačiame didžiausiam Australijos mieste, prasidėjo 1949 metais. Mūsų žinomojo Vokietijoje krepšininko J. Gružauskos iniciatyva, buvo įsteigtas pirmasis Sydnejaus lietuvių sporto klubas, turintis ir savo krepšinio komandą. 1951 m. kovo 4 d. buvo įsteigtas dabartinis sporto klubas Kovas, kuris pagrindine savo sporto šaka turėjo krepšinį. Kovo krepšininkai per savo penkmečio veiklą yra pasiekę reikšmingų laimėjimų. Jie, vadovaujami savo buvusio trenerio, dar Lietuvoje žinomo krepšininko Vl. Daudaro, yra vieninteliai žaidėjai, laimėję tris metus iš eilės krepšinio pirmenybes Australijos lietuvių sporto šventėse ir tuo pačiu perėmę savo nuosavybės pirmąją perinamąją krepšinio taure. Kovas yra 1954 - 56 metų Sydnejaus pabaltiečių krepšinio nugalėtojas. Sydnejuje, kur krepšinis yra gana populiarus ir turi apie 250 komandų, žaidžiančių šešiose lygose, Kovo rinktinė žaidžia pačioje aukščiausioje klasėje „Major League“ ir yra viena iš pirmųjų komandų. Ilgametis Kovo komandos kapitonas V. Sutas yra pirmasis lietuvis Australijoje, kuris jau 1949 m. yra išrinktas į N. S. W. valstijos ir visos Australijos krepšinio rinktinę. Kovo jaunius K. Kežys yra Sydnejaus universiteto rinktinės dalyvis.

1956 m. sudaroma Kovo moterų komanda, kuri jau tais metais žaidžia lietuvių pirmenybėse. Moteris treniruoja V. Binkis ir A. Bačiulis. 1952 m. Sydnejuje įvyksta trečioji lietuvių pirmenybė, kurias laimėję šeimininkai — Kovas. Paskutinioje sporto šventėje koviečiai krepšininkai gauna antrąją vietą.

Lietuviams pradėjus plačiau kurtis Geelonge, tuoj pat sukruto ir sportininkai. Jau 1950 m. daug krepšininkų žaidė už International Harvester Co. komandą. 953 m. įsteigus lietuvių Vyčio klubui, krepšinio komanda jau gina savąsias spalvas australų pirmenybėse. Tais pat metais Geelonge įvyksta Nukelta į 6-tą psl.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Stasys Butkus. VYRAI GE DIMINO KALNE. Pirmūno ir savanorio kūrėjo atsiminimai. Aplankas dail. Alf. Krieviko. „Aušros“ leidinys, 1957 m. 232 pusl. Kaina nepažymėta. Adresas: „Aušra“, (13b) Memmingen, Postfach 201, W-Germany.

Leidinyje kietais virešliais, ryškios kanarinės spalvos. Prie leidinio pridėta kvieslyje rašoma:

„Aušra“, kiek galėdama, stengsis patiekti geriausių knygų. Bet tai priklauso ne tik nuo leidyklos, bet ir nuo rašytojų, skaitytojų, knygų mylėtojų-pirkėjų. „Aušra“ yra pasiryžusi sutelkti apie save tam tikrą skaičių knygų mylėtojų, kurie ilgiau negu kelis metus išvertę lietuviškoje kovoje dėl savosios kultūros.

Antrasis „Aušros“ leidinys bus žinomo rumunų tremtinio rašytojo C. V. Gheorghiu pa-bių greitai laiku tapti geriausiu garsėjęs romanas „25-toji Va-

SUDBURY, Ont.

AUKOS TAUTOS FONDUI

1957 metais Sudbury ir apylinkėje vykdyta Tautos Fondui vajaus aukojusiųjų sąrašas skelbiami visuomenės žiniomis. Aukų: po 13 dol.: K. Narbutas, po 10 dol.: J. Vaičiūnas; po 8 dol.: P. Semežys, Ig. Bružas ir P. Petrėnas; po 5 dol.: J. Čipkus, L. Pranckevičius, J. Poška, S. Poška, K. Rimas, M. Pranskūnas, S. Jakus, P. Venskevičius, M. Meškauskas, V. Petrovas, K. Daunys, A. Žilėnas, J. Milašius, J. Mikoliūnas, K. Balčiūnas, J. Stankevičius, A. Kusinskas, J. Kibickas, M. Zemaitis, V. Ka-počius, J. Žiukas ir J. Bataitis; po 3 dol.: S. Krivickas, D. Mikus, T. Tutinas, Iz. Ragauskas, J. Valiukas, V. Skverekas, J. Dženkaitis, S. Tolvaiša, L. Baltutis, J. Dambrauskas, K. Poderys, K. Šviežikas, A. Jasiūnas, J. Jakubonis, A. Milčius, P. Jutelis, P. Mazaitis, J. Stepčinskis, V. Kriaučiūnas, V. Skripkus, P. Liutkus, A. Strakauskas, A. Valaitis, S. Liaudinskas, V. Stepšys, J. Jonaitis, V. Bražys, A.

Braškys, P. Mikštas, J. Cibulskis, V. Grinius, A. Raškevičius ir J. Stankus; po 2.50: P. Jutelis; po 2 dol.: P. Girklys, K. Žukauskas, P. Lukoševičius, J. Račinskas, J. Strička, A. Siemaška, A. Savickas, A. Mikštas, P. Mironas, B. Sprindys, M. Kairovičius, J. Pranskus, J. Šimkus, A. Gaigalas, P. Urmelis, P. Skilandžiūnas, A. Andriulaitis, J. Martišius, A. Rupkalvis, J. Auol, F. Tiknys, J. Venslovaitis, V. Skilandžiūnas, B. Tabulevičius, P. Kraujelis ir P. Alkūnas; po 1.25 dol.: Z. Labuckas; po 1 dol.: J. Glizickas, E. Lapienis, J. Genys, V. Lumby, V. Lumblis, J. Lukšys, J. Kručas, S. Šlekaitis, I. Eley, L. Kasperionas, B. Augustinas, M. Antautaitis, K. Ožalas, V. Vaske-naitis, B. Eidukevičius, A. Galis, J. Paulaitis, A. Zlatkus, E. Sakalauskas, J. Valančius ir K. Zakarevičius.

Viso aukų T. F-dui gauta 336.75. Ačiū visiems.

Vyt. Vaškėlis

KLB Sudburio Apyl. Sekr.

landa“. Apie šį veikalą pasaulio masto kritikai atsiliepė labai palankiai.

Kviečiame šį veikalą iš anksto užsisakyti. Visus iš anksto užsisakiusius įrašysime į Garbės prenumeratorius. Be to, iš anksto užsisakiusieji JAV ir Kanadoje knygą gaus už 3 dol., o knygų rinkoje kainuos 3.80.

Aloyzas Baronas. MĖNĖ SIENA. Romanas. Viršelės dail. J. Pilypausko. Išleido J. Karvelis, Chicago, 3322 Hals ted St. 202 pusl. Kaina 2.50. Leidinys gaunamas NL redakcijoje.

Petras Babickas. DRAMB LIO KOJOS. Eilėraščiai. Išleido „Tėviškėlė“, 4346 So. Western Ave, Chicago 9, Ill. USA. 122 pusl. Kaina 2 dol. Leidinys gaunamas NL red.

Petras Babickas. GRAŽIOJI LETUVA. Chicago. 104 puslapiai, didelio formato. Išleido Terra, 3333 So. Hals ted St., Chicago, Ill., USA. 62 pusl., kietais viršeliais, gražiai išleista, kaina nepažymėta.

tugalų. Iliustruotas graziomis didelėmis iliustracijomis. Leidinys labai tinka kitataučiams. Kaina 4 dol. Leidinys gaunamas NL redakcijoje — 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, Canada.

Simas Miglinas. PAVERGO TOJI LIETUVA. Knygoje svarstomi pavergtosios Lietuvos gyventojų klausimai, pradedant partizanų aukomis, gyventojų trėmimais, darbininkų ir jaunimo išsiuntimo akcijomis. Taip pat peržvelgiamos buitinės sąlygos, pasunkėjusios dėl ūkinio sugriovimo prie vartos kelių kolchozus steigiamos.

nt. Pust. 150. Kaina 4 dol. Išlaikta drožė. Išleido „Tremties“ Vokietijoje. Užsisakoma šiuo adresu: Simas Miglinas, Unterhausen bei Reutlingen, Wilhelmstr. 106. Germany.

Grazina Tulauskaitė. RUG SEJO ŽVAIGZDĖS. Lynika. Išleido Terra, 3333 So. Hals ted St., Chicago, Ill., USA. 62 pusl., kietais viršeliais, gražiai išleista, kaina nepažymėta.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ IR KITUS UZIMTUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kitų informacijų

pas Montrealio atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JUS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. WEST. Tel.: BElair 4860

Montreal 2, P. Q., Canada.

VAISTINĖ

Guy R. Dugré

2348 Hochelaga. Tel. LA 5-4053 Montreal.

Paruošia vaistus pagal receptus ir

SIUNČIA LIETUVON

BEI SOVIETŲ RUSIJON

LIODESIO VALANDOJE

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. PO 9-1193

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS ANGLIŠKOS MEDZIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.,

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

16 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave., Ville Lasalle. PO 8-4588.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAIŠAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SAŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR. 3910 St. ZOTIQUE St., E.

RA ymond 1-6005.

Kreiptis bet kada.

Muskrat paltus duodu gerom sąlygom išsimokėti

LAIKRODININKAS - AUKSAKALIS

A. ŽUKAS

Ivairių firmų laikrodžiai, žiedai ir kitos įvairios puošmenos. Didiesiems pirkiniams duodu ypatingai dideles nuolaidas. Taisau laikrodžius, žiedus ir visas kitas puošmenas. Užsakymai priimami ir paštu.

976 Church Ave., Verdun (kampas Bannantyne)

Telefonai: Biznio PO 9-5841, namų: PO 9-5841

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

12 metų patyrimas.

TORONTO

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 236 kuopa ir
Sporto Klubas Vytis kviečia į jungtinį

Kaukių Balių Toronte

Sausio 25 d., 7.30 v. Prisikėlimo salėje,
ties College ir Rusholme gatvėmis.

- * Šokiama gro 8 asmenų CUBANA orkestras
- * Bufetas savikaina!
- * Vertingos premijos geriausioms kaukėms.
- * 250 dol. vertės įžangos dovana paskirta ROSE HEATING CO., gazo ir alyvos krosnys, sav. Zaleckiai.

Kaukėms premijas skiria:

MOHAWK FURNITURE LTD. Didžiausia lietuvių
prekyba Toronte.
BABY POINT PAINT AND WALDPAPER. Dažų
krautuvė. Sav. Galdikai.
BALTIC EXPORTING CO. Siuntiniai į Lietuvą.
Sav. p. Kaluza
MARGIS DRUG STORE. Lietuviška vaistinė.
Sav. J. Margis.
ATLANTIS EXPORT-IMPORT LTD.
Radio reikmenų prekyba.

PABALTIEČIŲ FEDERACIJOS METINIS SUSIRINKI MAS

įvyko sausio 10 d. Lietuvių ties tminėjimu.
Namų patalpose; dalyvavo iš Saryšy su šios sukakties mi
kiekvienos tautybės po 15 fe deracijos veikėjų. Iš prezidiumo, kuris kiekvienais metais sudaromas atskiros tautybės ir po du nariu iš kitų tautybių ir praeitais metais tas parei gas teko eiti lietuviams, bū tent J. R. Simonavičiui pirmi ninkaujant, Pr. Kvedarui — vicepirm. ir Eug. Čuplinskui ir E. Čuplinskui. Garbės piri — sekr., iš veiklos matyti, kad federacijos veikla buvo gyvai išvystyta. Be Maisiojo Birželio bendro minėjimo, įvairiems Kanados valdžios pareigūnams ir kitiems žymiesiems asmenims buvo parašyta 64 išsamūs Pabaltijo kraštų laisvinimo ir rusiškojo komunizmo grėsmę liečiančiais klausimais. Į tuos laiškus gauta per 40 atsakymų. Iki šiol Federacijos centras veikė tik Toronte. Nutarta organizuoti ir kitur, kur di desnis kiekis šių tautybių bū tu. Taip pat nutarta šiais metais baisyti Birželio minėjimą ruošti bendrai, minėjimą rišant su Pabaltijo valstybių 40 metų nepriklausomybės sukak

DAUGELIS VISUOMENI NIŲ ORGANIZACIJŲ

Liet. Namuose turi nuolatines savo būstines. Jų patogumui yra įrengtos specialios pašto korespondencijai dėžutės, į kurias paštininkas atnešą korespondenciją įmeta nurodytu adresu. Kadangi jų įrengimas buvo surištas su tam tikromis išlaidomis, Liet. Namai už jas ima mažą mėnesinį mokestį.

Vienybėje — Galybė!

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„P A R A M A“

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos.
Darbo valandos:
Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 10—12 val. prieš piet ir nuo 7—9 val. vak.
Ketvirtadieniais tikrai nuo 10—12 val. prieš piet.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.
Toronto, Ont. Telefonas LE 2-8723

SIUNTINIAI LIETUVON

AUGSTA PREKIŲ KOKYBĖ
GREIČIAUSIAS PATARNAVIMAS
ZEMIAUSIOMIS KAINOMIS.

Siunčiame siuntinius į Lietuvą, Pabaltijį, Sibirą, Ukrainą ir į įvairias Sov. Sąj. šalis. Taip pat į Lenkiją bei kitus kraštus.

Siunčiame maistą, avalynę, odą, tekstilės medžiagas, drapanas, vaistus, muzikos instrumentus, įvairias reikmenis bei darbo įrankius. Muitas bei kitos išlaidos apmokamos pas mus ir gavėjas nieko nemoka.

Mūsų siuntiniai yra 22 sv. arba 10 kg svorio. Bet siunčiame, taip pat, taip vadinamus dvigubus siuntinius — 44 sv. arba 20 kg svorio.

Siunčiant „dvigubą siuntinį“ sutaupote apie \$3.50. Kadangi siuntos išlaidos sumažėja.

Mūsų kainos anksčiau skelbtiems produktams bei prekėms galioja ir toliau.

Kaipo naujienybė — šiam sezonui skelbiame standartinį — apelsinų (oranges) siuntinį 10 kg (22 svarų) brutto — \$ 15.25.

ORBIS

298 Bathurst St. Toronto 2B Ont. EM 4-2810.

Atdara iki 8 val. vak.

4414 So Rockwell St 3/4 Chicago 32, Ill. USA.

Hamilton skambinkit JA 8-5257 (42 Brodick St.)

Rašykite mums lietuviškai.

TORONTO MOKYKLOS VEDEJĄ IŠLYDINT

Lietuviška mokykla išeivių šventimas vaikų auklėjimui lietuviams yra tautinė šventė, kurioje auga ir birsta mūsų vaikai. Šios mokyklos svarbiausias uždavinys yra įkvėpti jiems tai, ką mūsų tėvai ir mo kytojai skiepijo mums, t. y. mylėti tą taip artimą, o kartu taip tolimą ir dabar nepasiekia mą tėvynę. Lietuvai, lietuvių tautai, jos kalbą, kraštą, papročius ir visa, kas yra lietuviška. Garbė būti lietuviui ir užsienyje, gimęs juo amžinai pasiilkti yra lietuvių mokyklos tikslas ir pagrindas, kuris stengiamasi perduoti mūsų vaikams. Tą šventą pareigą jaučia ir tėvai, vesdami šeštadieniais savo vaikus į mokyklą. Jei kartais ir pasigirsta abejonių dėl lietuvių mokyklos būtinumo, tai jos būna retos ir silpnos. Gal kai kas iš mūsų jaunuosius kartos ir atkris nuo lietuvių karmieno, bet tai yra visai normalu, nes ne kiekviena sekla mės ta dirvą duoda gerų derlių. Bet derlius visados yra. Kuo geriau ir atydziau mes tuos jaunuosius daigus prižiūrėsime, tuo geresnis rezultatus gausime. O sveikai galvojantis lietuvių jaunimas mums be galo reikalingas, nes jis turės pamažu perimti tas nešamas gaires iš dabartinių veikėjų, kurie dėl ligos ar mirties pradeda apleisti mūsų eiles.

Dabartinė Toronto lietuvių šeštadieninė mokykla buvo įsteigta lietuvių tėvų — II-jo pasaulinio karo aukų. Jos pradžia buvo nelengva, kaip ir pačių tėvų, kurie buvo tik ką atvykę, dar neįsikūrę, nežiną nei šio krašto kalbos, nei pa pročių, nei sąlygų. Nežiūrint to, toji mokykla išaugo, išbu jojo ir tapo viena iš rimčiausių ir didžiausių tos rūšies lietuvių išeivių institucijų. O tas buvo pasekė deka pasišven tusių mokytojų, tėvų, rėmėjų ir globėjų. Vienas iš tos mokyklos ramščių ir yra dabartinis jos vedėjas p. Julius Sirka, kuris, deja, šiuo metu apleidžia šias pareigas ir išvažiuoja iš Toronto į Čikagą.

Jaunas, darbštus, rūpestingas ir energingas, p. Sirka pradžioje dirbti šioje mokykloje nuo 1952 m. rudens. Savo profesija jis yra pradžios mokyklos mokytojas, mokytojas Lietuvos, Vokietijoje, dabar Kanadoje. Jo energija ir pasi

svėtimas vaikų auklėjimui greit buvo kitų pastebėtas ir jis buvo pakviestas mokyklos vedėju, kuriuo yra be pertraukos jau 4½ metų. Pradžioje dar bū su 140 mokinių, palieka mokyklą su 270 mokiniams. Jam vadovaujant 60 mokinių baigė mokyklą ir gavo mokyklos baigimo pažymėjimus.

Būdamas tauraus ir atviro būdo, vedėjas sugyveno gerai su visais, kaip su mokytojų, tėvų komitetu ir tėvais. Vaikų psichiką jis pagauna greit, dėl to yra vaikų mėgiama, o kartais jie klausio jo, nes yra tvarkingas ir disciplinuos šalininkas.

Kasmet mokykla turi dvi didesnes tradicines šventes, kurias praeina pakilusioje nuotaukoje ir suteikia dvasinį pasitenkinimą kaip vaikams, taip ir tėvams, t. y., Kalėdų Eglutės ir mokslo pabaigos šventė. Daug triūso ir nuosirdaus darbo čia įdėta mokyklos vedėjo. Vaikučiai ir tėvai gausiai iš šventės atsilanko, atscit, įvertina įdėtą pastangas.

Baigiant, tenka nuosirdžiai padėkoti ved. J. Sirkai už jo taip rūpestingą ir širdingą darbą vadovaujant tai mokyklai. Taip pat gili padėka tenka visiems mokytojams. Daug laimės ir pasisekimo linki jam ir Poniai Toronto mokinių tėveliai ir vaikai.

Tikimės, kad mokykla susiras naują vedėją ir jos darbas klestės ir žydės, kaip iki šiol. Naujamam vedėjui ir visiems mokytojams geros sėkmės!

L. A.

Metinės Pris. parap. kolek cijos šiais metais bus kovo 16—30 d. d. Kaip ir anksčiau, pirmoji savaitė bus skirta moterims, o antroji vyrams. Re kolekcijas ves buvęs ilgesnį laiką Indijoje misionieriumi sele zietis kun. A. Sabaliauskas.

Virimo - kepimo kursai kiek vieną ketvirtadienio vakarą 7.30 Pris. parapijos kavinėje.

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

201 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

MOSŲ SPORTAS...

Atkelta iš 5-to puslapio.

ksta lietuvių sporto šventė, mandą treniruoja ir joje žaidžia Tasmanijos valstijos rinktinės žaidėjas A. Andrikonis. Tolimajame Vakarų Australijos miestuose Perthė tnsčiau buvo atskira lietuvių komanda, bet paskutiniuoju laiku, žaidėjams išsikėlus gyventi į kitus miestus, Perthė įvairiose komandose žaidžia paskiri lietuviai, iš kurių žymiausias yra Alg. Baikauskas. 1954-55 m., dar Vokietijoje žinomas krepšininkas Rimas Gasūnas, kuris dabar žaidžia už Sydnejaus Kovą, gyveno Australijos tro piniam krašte Darvino mieste. Čia jis krepšinį taip išpopuliarino, jog po kurio laiko krepšininkas tapo mėgiamausias žaidė mas baltųjų ir juodųjų tarpe.

Žvelgiant į Australijos lietuvių krepšininkų pasireiškimus, galima tvirtinti, kad kiekvienais metais krepšiniui vis daugiau įgaunant pilietinių teisių australų tarpe, lietuviai yra daug prisidėję prie pačio žaidimo išpopuliarinimo ir krepšinio lygio pakėlimo visuose Australijos miestuose. (Sutrupinta iš Edv. Sulaičio red. leidinio „Lietuviškasis krepšinis“)

Be didžiųjų Australijos lietuvių sporto klubų, paskiri lietuviai krepšininkai turi sudarę savo komandas. Pačio jausiausio lietuvių klubo Tasmanijos saloje, Perkūno ko

ZUBRUVKA

Importuota tikra vaistažolė.

TREJANKA

Sudaryta iš 27 vaistažolių

Pokelio kaina \$1.

Visokios kitos vaistažolės.

Pokelio kaina \$1.00.

Siųskite pinigų — mes už mokame už persiuntimą.

Rašykite: World Herb Co.,

Dept. L, 459—18th Ave.,

Newark 3, New Jersey,

USA.

SAVI PAS SAVUS!

Auto masinų mechaniniai darbai, sulankstymai ir darymas atliekami kvalifikuotų mechanikų greitai ir sąžiningai.

DUFFERIN GARAGE

1423 Dufferin St., LE 3-6149

(įvažiavimas iš Geary Ave.)

Sav. V. DUNDYS

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, LENKIJĄ IR U. S. S. R.

per

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

CENTRINĖ ĮSTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686

ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315

ponia M. Venskevičienė.

D E M E S I O !

IS ANGLIJOS SIUNTINIAI IKI 38 SV GRYNO SVORIO.

Prašau rašyti ar skambinti ir reikalauti mūsų plataus ir turiningo katalogo ir įsitikinti dėl žemų kainų ir didelio pasirinkimo įvairių gėrybių.

Yra gauta kostium. ir paltams nauji medžiagų pavyzdžiai.

STANDARTINIAI SIUNTINIAI:

1. 2 kost. viln. medž. 7 yrd.	3. 2 kost. arba lengv. mot. paltams vil. medž. 6 yrd.
1 paltui viln. medž. 3 yrd.	4 kost. vyr. v. m. 14 yrd.
1 suknelė vil. medž. 3 yrd.	2 vyr. paltams v. m. 6 yrd.
pamušalo 7 yrd.	pamušalo 8 yrd.
šerinės (kljonkės) 3 yrd.	šerinės (kljonkės) 8 yrd.
Iš viso už \$ 70.60	stiklui pauti peil. su deim. Iš viso už \$ 157.90
2. 2 kost. viln. medž. 7 yrd.	4. 4 kost. viln. medž. 14 yrd.
2 paltams vil. medž. 6 yrd.	pamušalo 18 yrd.
1 suknelė v. medž. 3 yrd.	šerinės (kljonkės) 4 yrd.
2 suknelė. rayono m. 8 yrd.	Iš viso už \$ 72.30
pamušalo 10 yrd.	
šerinės (kljonkės) 3 yrd.	
stiklui pauti peil. su deim. Iš viso už \$ 112.60	

(Užsakant prašau nurodyti medž. spalvą ir vyr. ar mot.).

Be to siunčiame įvairius vaistus, dantims taisyti įvairias medžiagas, siuvas masinas, akordeonus, mezg. maš., lai krodžius, stiklui pauti peiliukus, parkerius, skustuvas, plaukams kirpti maš., avalynę, rūbus, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir tt. ir tt.

Mažesnio formato siuv. mašina fir. „Essex“ rank \$ 48.50 elektrinė — pastatoma ant stalo \$ 68.20

(Užsakant reikia pridėti \$6.50 įvair. mekesč. padengtį). Siunčiant elektrinę mašiną reikia nurodyti volтаж.

TAIP PAT SIUNČIAME IŠ KANADOS:

Jūsų sudarytus, apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.

Gyveną ne Toronte, gali savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius siųsti mums paštu arba ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Turime pardavimui vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.

SAV. A. KALUZA

International Service Bureau

91 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario.

Telefonas: LE. 6-5613.

DIREKTORIUS — A. LIUDŽIUS

Istaigos darbas atliekamas 2 atskiruose skyriuose:

I. EMIGRACIJOS IR KELIONIŲ (Travel):

Iš Europos (taip pat iš Lietuvos) ir kitų pasaulio kraštų įvažiavimo Kanadon ir išvažiavimo iš Kanados reikalų tvarkymas, vizos, pasai, kelionės liudijimai, transatlantių laivų-lyktuvų biletai, taip pat geležinkelio ir autobusų biletai; Amerikos ir Kanados vasarvietės vietų užsakymai; žymesnių miestų viešbučiuose kambarių rezervavimai; ekskursijų vietoje, Amerikon ar Europon organizavimas; asmeninio kelionių bagažo, baldų ar bet kurio kito turto pristatymas ir bet kurią paskyrimo vietą Kanadoje, Amerikoje ar Europoje (patarnavimas su pilnu apdraudimu iš pat jūsų buto).

II. DOVANŲ ir VAISTŲ SIUNTINIŲ SKYRIUS.

Per šį skyrių Dovanų Siuntiniai ir vaistai siunčiami į LIETUVĄ bei kitus kraštus teisioginiai iš Anglijos (Londono) su pilna siuntinių įvertinimo ir gavimo garantija.

Restoranas „RŪTA“

994 DUNDAS ST. W.

Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami pri tyrusių virėjų. Atidarytas nuo 6.30 v. ryto iki 10.30 v. vak.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Savininkai: V., H., J. IVANAUSKAI

Sternthal Automobile -

Kai pagalvosite apie mašinos įsigijimą pirmiausiai kreipkitės į mūsų atstovą M. RUTH-RUTKAUSKĄ 77 Rachel St. E., Montreal. Tel. VI 5-3202, namų BE 6481.

MES STROPIAI IR RŪP ESTINGAI APTARNAUJAME SAVO KLIENTUS IR STROPIAI REMIAME PLIAS—STIPENDIJŲ FONDĄ.

HAMILTON

Hamiltono Lietuvių Namų Fondo Valdyba
visus maloniai kviečia į

SUBATVAKARĮ ant KALNO,

kuris rengiamas š. m.

Vasario 1 d., šeštadienį

ASTRAL RESTAURANT,

665 James st. S. (Mountain Plaza).

Sokiems gros naujas dar lietuviams negirdėtas orkestras!

Veiks bufetas ir loterija.

Daug vietos pasistatyti mašinas!

Pradžią 7 v. 30 min. vak.

Įėjimas \$ 1.25.

Pelnas skiriamas Lietuvių Namų įsigijimui.

NF Valdyba.

HAMILTONAS JAU RUOSIASI PIRKTI NAMUS

Namų Fondo V-ba davė jau antrą pasiūlymą užpirkimui Delta Theatre Lietuvių Nama ms. Dabar pasiūlyta \$ 162.500.—. Įmokėjimas \$ 42.000.— pirmieji morgičiai \$ 108.000.— 10-čiai metų, grąžinami kas 3 mėnesiai po \$ 1000.— plius nuosimčiai nuo likusių skolos. Šie morgičiai 6%. Likusį skir tumą apie \$ 12.500.— sudary tu antrieji morgičiai iš 6½%. Uždarymo data balandžio 30 d. NF V-ba savo pasiūlymą da vė su šiomis sąlygomis:

1) Nuosavybė perkama tik tuo atveju, jei NF kasos saldo balandžio 15 dienai bus nema žesnis \$ 50.000.—.

2) Perkama tik tada, jei Miesto V-ba duos raštiną lei dimą perdirbti kino salę į šo kių ir jei bus gautas leidimas klubui The Lithuanian Home in Hamilton vardu ir

3) jei bus galima nutraukti sutartį su kino kompanija, ku ri dabar šią salę turi išnuoma vusi.

Pardavėjas už šį pastatą pra šo \$ 175.000.—. Jis susideda iš kino salės 906 vietų, 21 apar tamento ir 9 krautuvų. Šie rū mai yra prieš Gage parką, Ma in ir King g. smaigalyje. Me tinis šios nuosavybės pelnas, atmetus visas išlaidas ir sar gui algą, yra \$ 15.000.—.

Iki sausio 17 d. į šį pasiū ly mą atsakymo dar nebuvo gau ta.

Namų Fondo kasoje šiuo me tu yra netoli \$ 25.000.—. No rint šiuo namus užpirti, rei kia per 2—3 mėnesius sukelti dar \$ 25.000.—. Tad maloniai jau seniai buvo reikalinga.

prašome visus tautiečius pasi stengti investuoti artimiausio je ateityje į bendrą tautinę nuosavybę nors po \$ 100.—.

Visi 27 NF V-bos ir k-jų na riai maloniai prašomi susirink ti nemažiau \$ 1000.— kiekvie nas.

Visoms liet. organizacijoms irgi išsiuntinėti prašymai įsi jungti savo įnašais į NF. Nuo širdžiai prašome o-jų valdybų šio prašymo neatmesti, nes bū simieji Liet. Namai juk dau giausia joms yra reikalingi.

SUBATVAKARIS ANT KALNO,

rengiamas NF vasario 1 d. tu rėtų sutraukti visus čia gyve nančius tautiečius, nes tai yra pirmas rengiamas lietuvių šio je vietoje. Jis bus Astral Res taurant, 665 James St. S.

Atsilankykime ir paremkime Liet. Namų įsigijimą!

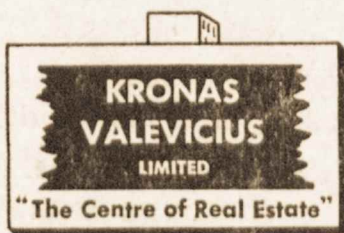
Sk. St.

NOTARO A. LIUDZIAUS KONTORA HAMILTONE

Pirmasis Ontario provincijoje je lietuvių notaras A. Liudžius, B. L. nuo sausio 17 d. atidarė savo kontorą Hamiltone, 128 Main Street West, tel. J. A. 7-5575.

Kol kas priiminės klientus penktadieniais nuo 3 val. iki 8 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 3 val. po p. Yra malonu pažymėti, kad hamiltoniečiams bus labai pato gu visus notarinius ir teisinius reikalus atlikti savo liet. kal boje.

Šitokia įstaiga Hamiltone dar \$ 25.000.—. Tad maloniai jau seniai buvo reikalinga.

Prieš perkant ar parduodant
namus, biznį, ūkį etc.
pasitarkite su mumis:

KRONAS - VALEVICIUS LIMITED

DIDŽIAUSIA REAL ESTATE ĮSTAIGA HAMILTONE (3 skyriai).

Jums sąžiningai patarnaus mūsų lietuviai atstovai:

Centrinė įst.: p. Vladas Antanaitis, p. Stela Panavienė, p. Vladas Panavas, p. Jonas Mikelėnas tel. JA 8-8491. „The Centre“ skyrius: p. Leonas Gasiūnas tel. LI 9-3572.

Lietuviai: norintieji atsikelti į Hamiltoną, rašykite mums ir mes suteiksime Jums pa geidaujamą informaciją.

RETA PROGA!

Šį šeštadienį, sausio 25 d., 7.30 val. v. Westdale College Auditorijoje, Main st., W., De troito Lietuvių Dramos Sam būris, vadov. rež. Z. Arlauskai tės-Mikšienės, stato Vyt. Alan to 3-jų veiksmų pjesę „Samo kslas prieš savuosius“. Šiame veikle autorius sprendžia miš rių šeimų kūrimo problemą. Vaidinimas savo turiniu yra labai įdomus jaunimui ir suau gusiems. Hamiltoniečiai ir apy linkių lietuviai yra maloniai kviečiami atsilankyti į šį vaidi nimą, kur patys matys, kokiū būdu ši, mišrių šeimų kūrimo, problema yra sprendžiama. Rengėjai tikisi, kad malonūs tautiečiai, savo skaitlingu da lyvavimu parems juos, o sve čiams - artistams bus smagu matyti, kad jų darbus bei pas tangas mes mokame įvertinti. Biletų galima gauti pas platin tojus, o jų nespėję įsigyti gaus prie įėjimo. Biletų kaina: 1.50 ir 1.00 dol., o moksleiviams bei studentams pusė kainos.

J. P.

PRANESIMAS „TALKOS“ NARIAMS

Hamiltono Lietuvių Kredi to Draugijos Talka metinis na rių-šerinkimų susirinkimas šau kiamas 1958 m. sausio mėn. 26 d., 4 val. po pietų Aušros Var tų parapijos salėje, 58 Dundu rn St. N., šiai dienotvarkai svarstyti:

1. Narių registracija,
2. Susirinkimo atidarymas,
3. Svečių žodis,
4. Praeitinio metų susirinki mo protokolo skaitymas,
5. Pranešimai: a) Valdybos pirmininko, b) Iždininko, c) Kredito Komiteto, d) Revizi jos Komisijos.
6. Diskusijos dėl pranešimų,
7. 1957 m. apyskaitos pri ėmimas,
8. 1957 m. pelno paskirsty mas,
9. 1958 m. sąmatos priėmi mas,
10. Valdybos 2 narių, Kre dito Komiteto ir Rev. Komisi

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir kliniko se
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietu.

TAUPLYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyve

„LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos Paskolos lengvai ir greitai duodamos betkokiam geram tikslui

Ved. D. Jurkus, PO 7-4280.
„Litas“ veikia sekmadieniais 11—1 val. A. V. par. salėje Banko kambary.

Pirm. A. Norkeliūnas RA 7-3120

Sta Nu DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE
Lietuviams nuolaida.
Sav.: P. RUTKAUSKAS.

CHRYSLER, PLYMOUTH ir FARGO DEALER —

TAIP VISŲ RŪŠIŲ VARTOTOS MAŠINOS.

PAJIESKOJIMAI

— Pajieškomi: 1) Katkevi čius Vladas, sūnus Juozo, gi mės Babtų miest., Kauno aps. 1950 m. paskutinės žinios iš Anglijos;

2) Černiakauskas Stepas, g. Čekiškės miest., Kauno apskr. Pagal turimas žinias, po kapi tuliacijos gyven. Australijoje;

3) Rinkevičius Algis, s. Jo no, g. Vilkijos miest., Kauno apskr.;

4) Lekavičius Kostas, iš Babtų miest., Kauno apskr. 1944 m. buvęs Latvijoje, Salas pilio koncentracijos stovykl.;

5) Marcinkevičius (Marcin kus) Aleksandras, sūnus Suky tės Juzės, gimęs Čekiškės mie stelyje, Kauno apskr.

Pajieškamuosius atsiliepti arba apie juos žinančius pra šau pranešti šiuo adresu: Va cius Venckus, 52 Robinson Str., Toronto, Ont., Canada.

Pajieškamuosius jieško gim i nės iš Lietuvos.

laisvinimą, Tito pavyzdys (tau tinis komunizmas) Jugoslavi joj. Vakaruose laikomas gera laipsniško pavergtųjų kraštų išsilaisvinimo pradžia. Sios iš silaisvinimo sąvokos dabar Va karuose ne tik ypatingai pa brėžiamos, bet daug daroma joms išplėsti. Iš abiejų pusių — Rytų ir Vakarų — daroma. kad abiejų pusių kuo daugiau santykių, „žmonės su žmo nėmis“. Asmeniniai žmonių kontaktai, pasikeitimai, kultū rinėmis vertybėmis, radio tra nsliaicijos ir kt. vertinami dve jopai: Vakaruose, kad Sovietų pavergtieji žmonės greičiau pa žins Vakarų laisvę ir savomis jėgomis patys ją pasieks; Ry tuose — kad sovietiška propa ganda paveiks kapitalistinio se kraštuose „prispaustus“ žmones, vers juos greičiau įti kėti Sovietus ir nusikratyti kapitalizmą.

PET, nors ir veikdamos to kiose tarptautinės politikos at mosferos sąlygose, nemano, kad šitoks laisvinimo kelias būtų geras. Pažindamos ge riau sovietus, PET yra nuo monės, kad negana sovietus gąsdinti atominėmis ar vande nilio bombomis, sprogdinamo mis dykumose, bet turėtų bū ti išplėsta kuodidžiausia politi nė, moralinė ir ekonominė ofen zyva prieš Sovietus. Tam rei kalui yra daug medžiagos ir diplomatinėje Sovietų veiklo je laisvajame pasauly, ir jų okupacinėje veikloje paver g tuose kraštuose.

Bus daugiau.

ŠALPOS FONDO PADEKA

Šalpos vaju Lonqueuil, St. Lambert ir Bucherville raju nuose pavyzdinčiai pravedė p. K. Ivaškevičius. Aukojo po 5 dol.: Effertas ir V. Janušaus kas; po 3 dol.: A. Slapšiuskas; po 3.50 V. Gavelis; po 2 dol.: A. Latvaitis, Išganaitienė, M. Šliogeris, A. Skopas, P. Bul ka, J. Krutjelskis, T. Laurai tis, G. Kazlauskas, K. Kilikevi čius ir L. Morkis; po 1 dol.: B. Rinkevičius, P. Brikiš, S. Ja nauskas, Rasma, P. Mickus, J. Burčikas, V. Juozapaitis ir Z. Rimša; po 0.25 dol.: Ambro zaitis ir Stramb.

Visiems aukotojams širdin gai dėkoja.

Montrealio Šalpos Fondo Komitetas.

VISI VIENU FRONTU...

Atkelta iš 3-čio pusl.
Vakarų, kaip yra įprasta saky ti, PET tenka veikti tik salto jo karo vedamoje strategijoje. Ji yra trumpai išreiškiama, „iš laisvinimas taikiomis priemo nėmis“.

Čia reikia pažymėti liūdnas paradoksas: Vakarai galvoja, kad išsilaisvinti gali pačios pa vergtosios tautos iš vidaus, Lenkijos pavyzdžiu, kuris da bar labai vertinamas, o paver gtosios tautos, žinodamos, ko kiose geležinėse replėse jos yra suspaustos, ypač po 1953 m. Berlyno ir 1956 m. Vengrijos įvykių, kurie iš laisvoja pasau liu nesulaukė jokios realios pa ramos, darosi dar atsargesnės, kad išvengtų savizudybės. Ru sijoje toji priespauda tęsiasi jau 40 metų ir nematyt, kad vi daus jėgos galėtų komunizmu nusikratyti. Nusikratys, bet ka da?

Dabartinis Lenkijos pavyz dys, reiškias palaipsninį išsi

HICKSON GROCERY

Čia rasite
įvairių bravorų
ALAUS,

įvairiausių rūšių dešrų, rūkytos mėsos, sviesto, surių, sūdytų silkų, raugintų agurkų, vaisių, juodos duonos ir įvairiausių konservuotų produktų.

Užsisakykite čia alų savo pobūviams!

241 Hickson Ave. Tel.: PO 6-5641 Verdun.

Sav. Paul Jocas.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUCIULIS

yra tos srities specialistai su 20 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville Lasalle,

Montreal, P. Q. Tel.: HU 8-0162.

PO 7 0211 Office: 727 Argyle
PO 7-0311 VERDUN

VERDUN COAL Reg'd.

Gerard Viau, sav.

ANGLYS — MALKOS — KURO ALYVA

BELLAZZI - LAMY, INC

PO 8-5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Montrealio Spaudos Balius šį šeštadienį!

Visi maloniai kviečiami atsilankyti!

SPAUDOS BALIAUS PROGRAMOJE BUS ŠIE SVARBŪS DALYKAI:

1. ŠOKIAI, kuri 3 bus premijuoti. ŠOKIAMS GROS šių ASMENŲ ORKESTRAS.
2. BUFE TAS su gėrimais ir užkandžiais, kurie bus duoti prie kiekvieno bileto nemokamai.
3. NEPAPRASTAI TURTINGA LOTERIJA, kurioje bus šie brangūs fantai:
 - a) Dail. A. Tamošaitienės MAZOSIOS LIETUVOS

TAUTINIS DRABUŽIS, vertas apie 200 dolerių.

- b) „Nepriklausoma Lietuva“ DU KOSTIUMAI, pagal užsakymą pas M. Mačiuką, vertės 100 dolerių;
- c) Progress Construction Co, atstovaujamos inž. P. Mažeikos, 1) TRYS KREDITO NOTES kiekviena po 100 dolerių; 2) Šios B-vės statomo namo įmokejimą (10% nuo reikiamų medžiagų, pagal oficialų kaino raštį).
- d) Janinos Adomonienės DVIEJŲ SIUNTINIŲ IS

SIUNTIMAS Į LIETUVĄ, apie 40 dol. vertės.

- e) Keli išlošimai pinigais, sumoje 100 dolerių, ir kita.
 4. Specialus MOMENTAS JAUNIMUI.
 5. IŽANGA — ĮEJIMAS 1.50. Apsirengimas LAISVAS. PRADŽIA 6 valandą 30 minučių vakaro; pabaiga 1 valandą nakties.
- VISI MALONIAI KVIEČIAMSI ATsilANKYTI IR ATsIVESTI SAVO PAŽISTAMŲ KITATAUČIŲ.
- Visi nuoširdžiai paremkime savąją spaudą. N. L.

VIEŲA: MOUNT ST. LOUIS GYMNASIUM SALĖ — 2145 CITY HALL, KAMPAS SHERBROOKE.

MONTREAL HAMILTON TORONTO

Montrealio Spaudos Balius

1958 M. SAUSIO 25 D.

- Spaudos Balius loterijai auko jo fantų:
73. St. Remeikis — bonka extra gėrimo.
 80. Pp. K. Lukai — kalaku kšluosčių setas.
 81. E. Šulmistratė — japo degtinei.
 82. Strėlienė — vaza vaisia setas.
 83. A. Girdauskienė — rankų darbo staltiesė.
 84. J. Lukauskaitė — kakla ryšis.
 85. J. Dalmontas — knyga.
 86. Pp. Keturkos — šampa no bonka.
 87. L. Schwartz — 1 dol.
 88. E. Vileniškis — 1 dol.
 89. A. Stonkus — padėklas tortui.
 90. J. Bilevičius — vyno bonka.
 91. V. Giriūnas — 1 dol.
 92. A. Baršauskas — 1 dol.
 93. P. Baradinskas — 1 dol.
 94. A. Ališauskai — vaza.
 95. Pp. Liesunaiciai — rankų kšluosčių setas.
 96. J. Andrijauskas — setas degtinei.
 97. E. Januška — tualetinis setas.
 98. P. Vaupšas — 1 dol.
 99. J. Šeidys — 1 dol.
 100. J. Balčiūnas — 1 dol.
 101. N. Čepulis — 1 dol.
 102. Markevičius Alb. — 1 dol.
 103. Gavelis Vitas — 1 dol.
 104. Išganaitis Juozas — šokolado dėžė.
 105. Rimkavičius Br. — 1 dol.
 106. Latvaitis Andrius — 1 dol. ir žiebtuvėlį.
 107. Janušauskas Vl. — gražus indelis.
 108. P. X. — 1 dol.
 109. Beleckas Petras — 1 dol.
 110. Burčikienė Marija — 1 dol.
 111. Bulka Pr. — žiebtuvėl.
 112. Krujelskis Juozas — 1 dol.
 113. Mickus Pr. — statulėlė.
 114. Šligeris Napolonas — 1 dol.
 115. Adomas ir Juozas Jo cai — ?
 116. Br. Abromonis — vylio jantis dalykas.
 117. Dr. Mališka — ?
 118. Pov. Jocas — alaus dėž.
 119. P. Adomonienė — ?
 120. Dr. Šemogas — ?
 121. Pp. Bakanavičiai — setas stalui.
 122. O. Ališauskas — dvi statulėlės.
 123. M. Šimkus — 2 dol.
 125. M. Čeponis — 1 dol.
 126. O. Kerevičius — 1 dol.

DR. J. ŠEMOGAS

CHIRURGINĖ ir BENDROJI PRAKTIKA
Office 5441 Bannantyne
(kamp. Woodland)
Verdun. Tel. PO 7-3175.
Priėmimo val.: 2-4; 7-9.
šeštadieniais 11-1
arba pagal susitarimą.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA

Pacientai priimami iš anksto susitarus
9 a. m. — 10 p. m.
išsky. antradi.: iki 6 v. p. m.
5441 Bannantyne,
(kampas Woodland)
Tel.: PO 8-4547

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS

Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
Tel. PL 9958

Dr. E. Andrijauskaitis

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

Raštinė vakarais:
2104 Mount Royal St. E.
LA 1-7926-8873

René TALBOT
Advokatas
Suite 306, Aldred Bldg.
507 Place D'Armes
VI 9-8045

Konsultacijos: išanksto susitarus.

ANDREW W. DUDLEY, B.Sc., D.S.C., A.C.C.F.
Chiropodistas — kojų specialistas
Graduate Chicago College Chiropody and Foot Surgery
6975 St. Denis. CR 4-2556 Montreal.

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LL. D.

Suite 25-26
152 Notre Dame St. E.
UN 6-8969
Res. 5657-12 Ave., Rsm.
RA 2-5229

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
Montreal. UNIVERSITY 6-7026
Res.: 40 Lafleur,
LaSalle, tel. HU 9-1653

NOTARAS

MILTON W. WINSTON,
B. A., B. C. L.
Suite 504 ir 505
4 Notre Dame St. E.
Montreal. UN 6-6556

Detroito Lietuvių Dramos Sambūris,

vadov. rež. Z. Arlauskaitės-Mikšienės,

šeštadienį, sausio 25 d., 7.30 val. v.,

Westdale College Auditorijoje, Main st., W.,

stato Vyt. Alanto 3-jų veiksmų pjesę

„SAMOKSLAS PRIEŠ SAVUOSIUS“

Visi Hamiltono ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami būti liudininkais dramos, kurios veiksmas — mišrių šeimų kūrimo problema — vyksta šiandieną.
Biletų kainos: \$ 1.50 ir 1.00, o moksleiviams ir studentams pusė kainos. Biletai gaunami pas platintojus ir prie įėjimo.

KLAIPĖDOS ATVADAVIMO MINĖJIMAS HAMILTONE,

dėl Lietuvių Baneklio Talka lėje. Visoumenė kviečiama metinio susirinkimo, atšaukia kuo skaitlingiau į tą mincijimą mas ir perkeliama į vasario atsilankyti.

Hamiltono Jūrų skautai.

127. M. V. Skudai — 2 dol.
128. E. Barauskas — 1 dol.
129. J. Bulota — 2 dol.
130. Ant. Pranevičius — 5 dol.
131. G. Sibitienė — 1 dol.
132. H. Bitnerienė — vertingas rankdarbis.
133. E. Linkonas — 1 dol.
134. J. Draskinienė — 2 dol.
135. T. Alekna — 2 dol.
136. E. Juodkiojienė — šilko medžiaga suklelei.
137. V. Bagdonas, R. R. 1, Waterdown, Ont. — pirmos rūšies rankų darbo pinigine su Vyčiu.

P. F. Bagdonui, kuris NL spaudos balių paremia kasmet labai nuoširdžiai, labai esame dėkingi.

Longueuilos tautiečiai auka vo per ponį Išganaitienę. Ačiū nuoširdžiausiai visie ms.

ŠĮ ŠEŠTADIENĮ VISI Į SPAUDOS BALIŲ!

Apie šį šeštadienį Montrealio Spaudos Balių plačiai para

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
3260 Curatteau
Montreal. Tel. CL 5-5515

JEI NORITE PARDUOTI ar PIRKTI:

Gyvenamus namus, apartamentus,
Žemę, statybai, investavimui,
Užsakyti pastatyti namus.
Reikalinga namams paskola.
Draudimas (visų rūšių)

KREIPKITES:

DISTRICT ESTATE BROKERS —
ADAMONIS & BUDRIŪNAS

Pirmoji Montrealy Lietuvių Real Estate Įstaiga
Nariai Montreal Real Estate Board
177 Sherbrooke St. W.
PL 8501

Mūsų tikslas — Jums Padėti: 5-ji metai.
Apyvarta 1957 m. siekia \$ 1.000.000,00
Investavimo kapitalas \$ 100.000,00

D. N. Baltrukonis CR 6-5075 V. Liesunaitis PO 6-6719
F. Yasutis LA 2-7879 J. Skučas RA 2-6152
A. Markevičius OR 1-8951 E. Yaffe — Sekretorė.

AR SPUTNIKAI SUKOMU NISTIS PASAULĮ?

Tokia tema Dr. Pr. Ancevičius skaitys paskaitą sekma dieną, vasario 2 d., 3 val. po pietų Lietuvių Namuose. Paskaitoje bus paliesti tokie aktualūs klausimai kaip Vakaryų pasaulio nesutarimai komunizmo reikalu, Anglijos peršama ne puolimo sutartis su Maskva, Amerikos siūlomas taip vadinamas saugumas per jėgą; Vakaryų pasaulio ūkiškas krizi mas ir stoka kilnesnės idėjos, kuria būtų galima priešpasta tyti komunizmui; Amerikos multimilionierių keliama nuo laidų politika Maskvai; Airo-Aziatiško fronto sudarymas prieš baltuosius, baltojo žmogaus komunizmo favorizavimas Vašingtone ir kiniško komunizmo diskriminacija ir t.t.

Šie ir panašūs klausimai, kurie prelegento bus gvildinami, aiškiai rodo, kad paskaita bus nepaprastai įdomi ir todėl visiems pravartu su ja susipažinti. Po paskaitos paklausimai ir diskusijos.

Todėl visų prašome įsidėmėti šį šeštadienį, vasario 2 d., 3 val. po pietų ir kuokaitingiau siai atsilankyti į Lietuvių Namus.

Paskaitą rengia Lietuvių Socialdemokratų S-gos Toronto Skyrius.

KAUKIŲ BALIUS

Didžiajame SLA ir S. K. Vyčio kaukių baliuje, kuris įvyks sausio 25 d. Priskelimo salėje, kaukių premijų komisi sija sudaryti sutiko žymūs klonijos asmenys, kaip p. Ste patienė, p. Indrelienė, J. Matulionis, J. Strazdas, J. R. Si manavičius, Kanados šachmatų meisteris P. Vaitonis ir do vanas paskyrusių firmų atsto vai. Tikimasi, kad balius bus visais atžvilgiais šaunus.

visais atžvilgiais šaunus. Plačiau žiūrėk 7 puslapį.

Metinis Dainos sus-mas įvyko pas ponias Ališauskienę ir Kaveckienę, 101 Evelyn Ave.

Raštinė: LE 4-4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakara is ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 Bloor W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

A. LIODŽIUS, B. A.

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.
Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai.
Teisiniai patarNAVIMAI.
Morgičiai.

91 Roncesvalles Ave.
Toronto 3, Ontario.
Telefonas: LE 6-5613.

MALONĖS LIETUVIŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Sausio 5 d. parapija visuo tiniame susirinkime nutarė žie mos metu pamaldas laikyti kas antrą sekmadienį 1 val. p. p., t. y. 2 ir 4 sekmadienį kiek vieną mėnesį. Reiškia, skan čios pamaldos įvyks sausio 26 d. 1 val. pp.

Į naują parapijos tarnybą išrinkta: Tarybos vyresis: Osvaldas Delkus, Petras Kairys ir Emilija Jankus; sekretoriai — Werneris Ju revičius; kasininku — Walteris Dauginis. Per paskutinio sius metus parapija turėjo 8000 dol. pajamų; 3005 dolerai gražinti Sinodui už bažny čios statybą.

1957 metais bažnyčioje su tuokta 23 poros, konfirmuota — 17, pakrikštyta — 40, palai dota — 1.

Reguliarios pamaldos laiko mos taip pat ir Hamiltono bei Tillsonburgo lietuviams evan gelikams.

Kun. L. Kostizenas.

ISVYKO Į ŠIAURĘ

Prieš tris mėnesius į Toron tą savo specialybėje pasitobu linti atvykęs ir tuojau į lietu višką gyvenimą įsijungęs jau nas meteorologijos technikas Leonas Radzevičius iš Winni pego, vėl išvyko į šiaurę (N WT) ir ten numato praleisti porą metų, o po to apsisoti Toronte.

● Mirė. Sausio 9 d. po ilgos ligos šv. Juozapo ligoninėje mirė Mykolas Aleknevičius 60 m. amžiaus, Kanadoje iš e nės 25 metus.

● Pris. parap. bazaras šiemet bus daromas balandžio 26 d. Tą pačią dieną įvyks literatū rinio „Aidų“ žurnalo šokių va karas.

Dr. E. ZUBRIENĖ

Dantų Gydytoja
1577 Bloor St. W.
(netoli Dundas St.)

TORONTO

Tel. LE 2-4108

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas
280 Roncesvalles Ave
Telefonas LE 4-4778
Priėmimo valandos: 11-1 v.
vakara is nuo 6-8 v.; trečia dieniais ir šeštadieniais 11-3 v. pp. Kitu laiku, susitarus.
Naujas kabinetas

DR. V. SADAUSKIENĖ

Dantų gydytoja
129 Grenadier Rd.,
(2 namas nuo Roncesvalles)
TORONTO
Tel. LE 1-4250